

RELIGIE CULTUL ORTODOX

GHIDUL PROFESORULUI

Clasa
a V-a

CORINT
LOGISTIC

CUPRINS

1. Cuvânt-înainte
2. Prezentarea manualului
3. Structura anului școlar
4. Planul-cadru de învățământ
5. Programa școlară
6. Planificarea calendaristică pentru anul școlar 2022-2023

CUVÂNT-ÎNAINTE

Suntem mândri să păstrăm tradiția și după 25 de ani de la înființare, prin prezența pe băncile elevilor a manualelor și auxiliarelor școlare pe care le pregătim cu atâta dăruire. De-a lungul timpului, ni s-au alăturat autori de prestigiu, nume cu rezonanță la catedră sau în mediul academic, și am reușit să oferim un real sprijin cadrelor didactice în munca pe care o depun zilnic pentru educarea generațiilor viitoare.

Educația unui om nu se oprește la anii de școală. Continuă pe parcursul întregii existențe, iar Grupul Editorial Corint însoțește cititorii în toate etapele dezvoltării lor emoționale, sociale și cognitive. Portofoliul grupului demonstrează varietatea subiectelor și seriozitatea cu care am învins deja două decenii de provocări.

Credem cu tărie în lucrurile bine făcute, iar acest manual este unul dintre ele. Ne-am bucura să ne deveniți incontestabili colaboratori și să ducem mai departe munca unei vieți trăite printre manuscrise.

Cu prietenie,
GRUPUL EDITORIAL CORINT

PREZENTAREA MANUALULUI

Manualele și auxiliarele școlare propuse de Grupul Editorial Corint se recomandă prin rigoarea conținutului științific și calitatea formei de prezentare.

Firește că vă întrebați care sunt atuurile manualului de religie pe care vi-l propunem.

Dintre numeroasele răspunsuri la această întrebare legitimă, ne permitem să vă oferim în continuare doar câteva:

01

Manualul respectă programa în vigoare și, în același timp, îl ajută pe profesor să o aplice în mod diferențiat, în funcție de nivelul de pregătire și de competențele dobândite de fiecare elev în parte în ciclul primar.

02

Este conceput într-o manieră inovatoare, oferind un mod de învățare bazat pe înțelegere și explicare, nu pe memorare și reproducere.

03

Pune accent pe elev, pe dezvoltarea gândirii, autocunoaștere și pe aplicarea cunoștințelor dobândite în viața de zi cu zi.

04

Varianta tipărită se remarcă prin excelenta calitate grafică, iar cea digitală o susține într-o manieră activă și atractivă pentru elev.

05

Rubricile Nestemate din Sfânta Scriptură, Merinde pentru suflet, Credință și tradiție, adecvate la competențele cerute de programă, îl ajută pe elev să privească religia ca pe o poveste, menținându-l implicat activ în procesul învățării.

Vă dorim mult spor în noul an școlar!

Structura anului școlar 2022-2023

Prima zi de școală
5 septembrie 2022

Ultima zi de școală
16 iunie 2023

Vacanța de toamnă
22 octombrie - 30 octombrie

Vacanța de primăvară
7 - 18 aprilie 2023

Vacanța de iarnă
23 decembrie 2022 -
8 ianuarie 2023

Vacanță
o săptămână în perioada 6-26 februarie
2023 (la decizia inspectoratelor școlare
județene/al municipiului București)

Ministerul Educației

M.Of.Nr.326 din 4 aprilie 2022

MINISTERUL EDUCATIEI

ORDIN Nr. 3.505
privind structura anului școlar 2022-2023

Avand in vedere prevederile art. 94 alin. (2) lit. r) din Legea educatiei nationale nr. 1/2011, cu modificarile si completarile ulterioare,

in baza prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotararea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea si functionarea Ministerului Educatiei, cu modificarile si completarile ulterioare,

ministrul educatiei emite prezentul ordin.

Art. 1. - (1) Anul școlar 2022-2023 incepe la data de 1 septembrie 2022, se incheie la data de 31 august 2023 si are o durata de 36 de saptamani de cursuri. Cursurile anului școlar 2022-2023 incep la data de 5 septembrie 2022.

(2) Prin exceptie de la prevederile alin. (1), se stabilesc urmatoarele:

a) pentru clasele a XII-a zi, a XIII-a seral si frecventa redusa, anul școlar are o durata de 34 de saptamani de cursuri si se incheie la data de 2 iunie 2023;

b) pentru clasa a VIII-a, anul școlar are o durata de 35 de saptamani de cursuri si se incheie la data de 9 iunie 2023;

c) pentru clasele din invatamantul liceal - filiera tehnologica, cu exceptia claselor prevazute la lit. a), pentru clasele din invatamantul postliceal, cu exceptia calificarilor din domeniul sanatate si asistenta pedagogica, si pentru clasele din invatamantul profesional, anul școlar are o durata de 37 de saptamani de cursuri si se incheie la data de 23 iunie 2023;

d) pentru clasele din invatamantul postliceal, avand calificari din domeniul sanatate si asistenta pedagogica, durata cursurilor este cea stabilita prin planurile-cadru de invatamant in vigoare.

Art. 2. - Anul școlar 2022-2023 se structureaza astfel:

- cursuri - de luni, 5 septembrie 2022, pana vineri, 21 octombrie 2022;
- vacanta - de sambata, 22 octombrie 2022, pana duminica, 30 octombrie 2022;
- cursuri - de luni, 31 octombrie 2022, pana joi, 22 decembrie 2022;
- vacanta - de vineri, 23 decembrie 2022, pana duminica, 8 ianuarie 2023;
- cursuri - de luni, 9 ianuarie 2023, pana vineri, 3 februarie 2023, respectiv vineri, 10 februarie 2023, sau vineri, 17 februarie 2023, la decizia inspectoratelor școlare judetene/al municipiului Bucuresti, dupa caz;

- vacanta - o saptamana, la decizia inspectoratelor școlare judetene/al municipiului Bucuresti, in perioada 6-26 februarie 2023;

- cursuri - de luni, 13 februarie 2023, respectiv luni, 20 februarie 2023, sau luni, 27 februarie 2023, la decizia inspectoratelor școlare judetene/al municipiului Bucuresti, dupa caz, pana joi, 6 aprilie 2023;

- vacanta - de vineri, 7 aprilie 2023, pana marti, 18 aprilie 2023;

- cursuri - de miercuri, 19 aprilie 2023, pana vineri, 16 iunie 2023;

- vacanta - de sambata, 17 iunie 2023, pana duminica, 3 septembrie 2023.

Art. 3. - In ziua de 5 octombrie - Ziua internationala a educatiei si in zilele nelucratoare/de sarbatoare legala prevazute de lege si de contractul colectiv de munca aplicabil nu se organizeaza cursuri.

Art. 4. - (1) Programul național „Școala altfel” și Programul „Săptămâna verde” se desfășoară în perioada 27 februarie-16 iunie 2023, în intervale de câte 5 zile consecutive lucrătoare, a căror planificare se află la decizia unității de învățământ. Derularea celor două programe nu se planifică în același interval de cursuri (modul de învățare).

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), la clasele din învățământul liceal - filiera tehnologică, din învățământul profesional și din învățământul postliceal, în perioadele dedicate programelor „Școala altfel” și „Săptămâna verde” se organizează activități de instruire practică.

Art. 5. - În situația suspendării cursurilor conform Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, aprobat prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 5.447/2020, cu modificările și completările ulterioare, măsurile privind parcurgerea integrală a programei școlare prin modalități alternative stabilite de consiliul de administrație al unității de învățământ nu se dispun în perioada vacanțelor școlare.

Art. 6. - Calendarul examenelor/evaluarilor naționale, al examenelor de absolvire, respectiv de certificare/atestare a calificării profesionale/a competențelor, precum și calendarul admiterii în clasa a IX-a se aprobă prin ordine distincte ale ministrului educației.

Art. 7. - (1) În situații deosebite, bine fundamentate, în funcție de condițiile climatice locale speciale și de specificul școlii, inspectoratele școlare pot aproba, cu avizul Ministerului Educației, la cererea conducerii unităților de învățământ, modificări ale structurii anului școlar stabilite prin prezentul ordin.

(2) Solicitarea de modificare a structurii anului școlar se face după consultarea consiliului reprezentativ al părinților din unitatea/unitățile de învățământ respectivă/respective.

(3) Aprobarea modificării structurii anului școlar, menționată la alin. (1), se acordă în condițiile asigurării parcurgerii integrale a programei școlare, precum și a posibilității ca toți elevii să participe, fără restricții, la examenele și evaluările naționale.

Art. 8. - Direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Educației, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 9. - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

București, 31 martie 2022.
Nr. 3.505.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

CABINET MINISTRU

ORDIN
privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul
gimnazial

În conformitate cu prevederile Legii Educației Naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

În conformitate cu prevederile Ordinului ministrului educației naționale nr. 3593 / 18.06.2014 pentru aprobarea Metodologiei privind elaborarea și aprobarea curriculumului școlar – planuri-cadru de învățământ și programe școlare,

În temeiul Hotărârii Guvernului nr. 44/2016 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice,

MINISTRUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
emite prezentul ordin:

Art. 1. Se aprobă Nota de fundamentare a planurilor-cadru pentru învățământul gimnazial, prevăzută în Anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial, clasele a V-a – a VIII-a, prevăzut în Anexa nr. 2, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu predare în limbile minorităților naționale și pentru învățământul gimnazial pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română, prevăzut în Anexa nr. 3, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă – muzică, prevăzut în Anexa nr. 4, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 5. Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă – coregrafie, prevăzut în Anexa nr. 5, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 6. Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă – arte vizuale, prevăzut în Anexa nr. 6, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 7. Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat, prevăzut în Anexa nr. 7, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 8. Planurile-cadru de învățământ aprobate prin prezentul ordin se aplică începând cu anul școlar 2017-2018, la clasa a V-a, începând cu anul școlar 2018-2019, la clasa a VI-a, începând cu anul școlar 2019-2020, la clasa a VII-a, iar din anul 2020-2021, la clasa a VIII-a.

Art. 9. (1) În anul școlar 2016-2017, la clasele a V-a – a VIII-a, se aplică Planurile-cadru de învățământ aprobate prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 3638/11.04.2001.

(2) În anul școlar 2017-2018, la clasele a VI-a – a VIII-a, se aplică Planurile-cadru de învățământ aprobate prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 3638/11.04.2001.

(3) În anul școlar 2018-2019, la clasele a VII-a – a VIII-a, se aplică Planurile-cadru de învățământ aprobate prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 3638/11.04.2001.

(4) În anul școlar 2019-2020, la clasa a VIII-a, se aplică Planurile-cadru de învățământ aprobate prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 3638/11.04.2001.

Art. 10. Direcția Generală Învățământ Preuniversitar, Direcția Minorități, Direcția Generală Management și Resurse Umane, Direcția Generală Buget-Finanțe, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, Institutul de Științe ale Educației, inspectoratele școlare județene/al municipiului București, conducerile unităților de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 11. Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

București

Nr. 3590

Data: 05.04.2016

Anexa 1 la OMENCS nr. 3590 din 05.04.2016

NOTA DE FUNDAMENTARE a planurilor-cadru pentru învățământul gimnazial

Componentă a Curriculumului Național, planul-cadru de învățământ transpune în practica școlară opțiuni majore de politică educațională.

Planurile-cadru pentru învățământul gimnazial au fost elaborate ținând seama de:

- reperele decizionale majore care privesc învățământul preuniversitar din România, prezentate în documentele elaborate de Guvernul României, precum și în documentele agreate în comun de Guvernul României și de instituțiile europene;
- finalitățile învățământului gimnazial așa cum sunt acestea stabilite de Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Planurile-cadru pentru învățământul gimnazial precizează domeniile și disciplinele studiate pe parcursul fiecărui an de studiu și resursele de timp pentru predare-învățare-evaluare alocate acestora.

Potrivit Legii educației naționale, în învățământul preuniversitar curriculumul național este centrat pe formarea și dezvoltarea/diversificarea competențelor cheie care conturează profilul de formare al elevului. Opțiunea pentru utilizarea competențelor cheie ca repere în stabilirea profilului de formare a reprezentat o decizie de politică educațională importantă promovată de Legea educației naționale. În acest sens, Curriculumul național pentru învățământul gimnazial se axează pe formarea competențelor cheie.

Profilul de formare al absolventului de gimnaziu, prezentat mai jos, descrie așteptările exprimate față de elevi la sfârșitul învățământului gimnazial, prin raportare la: cerințele exprimate în Legea educației naționale, alte documente de politică educațională și studii de specialitate; finalitățile învățământului; caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Comunicare în limba maternă	- Căutarea, colectarea, procesarea de informații și receptarea de opinii, idei, sentimente într-o varietate de mesaje ascultate/ texte citite - Exprimarea unor informații, opinii, idei, sentimente, în mesaje orale sau scrise, prin adaptarea la situația de comunicare - Participarea la interacțiuni verbale în diverse contexte școlare și extrașcolare, în cadrul unui dialog proactiv
Comunicare în limbi străine	- Identificarea unor informații, opinii, sentimente în mesaje orale sau scrise în limba străină pe teme cunoscute - Exprimarea unor idei, opinii, sentimente, în cadrul unor mesaje orale sau scrise, pe teme cunoscute - Participarea la interacțiuni verbale la nivel funcțional, pe teme cunoscute
Competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii	- Manifestarea interesului pentru identificarea unor regularități și relații matematice întâlnite în situații școlare și extrașcolare și corelarea acestora - Identificarea caracteristicilor matematice cantitative sau calitative ale unor situații concrete - Rezolvarea de probleme în situații concrete, utilizând algoritmi și instrumente specifice matematicii - Prelucrarea și interpretarea datelor și dovezilor experimentale și reprezentarea grafică a acestora - Proiectarea și derularea unui demers investigativ pentru a verifica o ipoteză de lucru

	- Proiectarea și realizarea unor produse utile pentru activitățile curente - Manifestarea interesului pentru o viață sănătoasă și pentru păstrarea unui mediu curat - Aplicarea unor reguli simple de menținere a unei vieți sănătoase și a unui mediu curat
Competență digitală	- Utilizarea unor dispozitive și aplicații digitale pentru căutarea și selecția unor resurse informaționale și educaționale digitale relevante pentru învățare - Dezvoltarea unor conținuturi digitale multi-media, în contextul unor activități de învățare - Respectarea normelor și regulilor privind dezvoltarea și utilizarea de conținut virtual (drepturi de proprietate intelectuală, respectarea privatității, siguranță pe internet)
A învăța să înveți	- Formularea de obiective și planuri simple de învățare în realizarea unor sarcini de lucru - Gestionarea timpului alocat învățării și monitorizarea progresului în realizarea unei sarcini de lucru - Aprecierea calităților personale în vederea autocunoașterii, a orientării școlare și profesionale
Competențe sociale și civice	- Operarea cu valori și norme de conduită relevante pentru viața personală și pentru interacțiunea cu ceilalți - Relaționarea pozitivă cu ceilalți în contexte școlare și extrașcolare, prin exercitarea unor drepturi și asumarea de responsabilități - Manifestarea disponibilității pentru participare civică în condițiile respectării regulilor grupului și valorizării diversității (etno-culturale, lingvistice, religioase etc.)
Spirit de inițiativă și antreprenoriat	- Manifestarea interesului pentru identificarea unor soluții noi în rezolvarea unor sarcini de învățare de rutină și/sau provocatoare - Manifestarea inițiativei în rezolvarea unor probleme ale grupurilor din care face parte și în explorarea unor probleme ale comunității locale - Aprecierea calităților personale în vederea autocunoașterii, a orientării școlare și profesionale - Identificarea unor parcursuri școlare și profesionale adecvate propriilor interese
Sensibilizare și exprimare culturală	- Aprecierea unor elemente definitorii ale contextului cultural local și ale patrimoniului național și universal - Realizarea de lucrări creative folosind diverse medii, inclusiv digitale, în contexte școlare și extra-școlare - Aprecierea unor elemente definitorii ale contextului cultural local și ale patrimoniului național și universal - Participarea la proiecte și evenimente culturale organizate în contexte formale sau nonformale

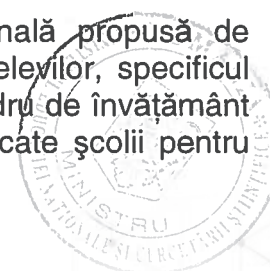
Planurile-cadru de învățământ pentru gimnaziu sunt structurate pe două componente: (1) trunchi comun, (2) curriculum la decizia școlii.

1. Trunchi comun (TC)

Trunchiul comun reprezintă numărul de ore care trebuie parcurse în mod obligatoriu de către toți elevii coortei, cuprinși într-un anumit program de educație, la nivelul fiecărei discipline de studiu. Acest număr de ore asigură egalitatea șanselor la educație.

2. Curriculum la decizia școlii (CDS)

Curriculumul la decizia școlii (CDS) reprezintă oferta educațională propusă de școală, în concordanță cu: nevoile și interesele de învățare ale elevilor, specificul școlii, nevoile și tradițiile comunității locale. La nivelul planurilor-cadru de învățământ curriculumul la decizia școlii se exprimă prin numărul de ore alocate școlii pentru

construirea propriului proiect curricular. Stabilirea CDS se realizează, în mod descentralizat, de către fiecare unitate de învățământ, în fiecare an școlar, pentru anul școlar următor.

Curriculumul la decizia școlii (CDS) se constituie atât din opționale oferite la nivelul unității de învățământ, cât și din opționale oferite la nivel național. CDS este rezultatul unui proces real și transparent de consultare și negociere cu elevii și părinții acestora, cu alți actori la nivel comunitar și valorifică oportunități și nevoi specifice.

Oferta națională de curriculum la decizia școlii cuprinde programe școlare aprobate prin ordin al ministrului educației. Programele școlare promovate ca ofertă centrală reprezintă exemple de bune practici în dezvoltarea curriculumului la decizia școlii, relevante pentru disciplina și pentru aria curriculară de care aparțin, pentru o abordare integrată la nivelul mai multor arii curriculare, dar și relevante social. Dintre opțiunile promovate la nivel național, pot fi menționate:

- Educație pentru sănătate, clasele V-VI, VII-VIII;
- „Creează-ți mediul!”, clasele III-IV, V-VII;
- Educație ecologică și de protecție a mediului, clasele V-VII;
- Lectura și abilitățile de viață, clasele V-VI, VII-VIII;
- Limba neolatină și civilizația Greciei antice (doi ani de studiu);
- Rădăcini latine în cultura și civilizația românească (doi ani de studiu, clasele V-VI, VII-VIII);
- Mituri și legende greco-romane, clasele V-VI;
- Expresii și proverbe latine, clasa a VII-a;
- Cultură și tradiții aromâne, clasele V-VI, VII-VIII;
- Matematică și științe în societatea cunoașterii (un an de studiu);
- Istorie orală: Istorie trăită - Istorie povestită;
- Educație prin șah (doi ani de studiu);
- Limba și literatura maghiară pentru elevii care frecventează clasele cu predare în limba română sau trăiesc în două culturi minoritare, clasele V-VIII.

Anexa 2 la OMENCS nr. 3590 din 05.04 2016

Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		8-10	8-10	9-11	8-10
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limbă modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
II. Matematică și științe ale naturii		5-7	8-10	10-12	9-11
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
III. Om și societate		5-7	4-6	4-6	6-8
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
IV. Arte		2-4	2-4	2-4	2-4
Educație plastică	TC	1	1	1	1
Educație muzicală		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
V. Educație fizică, sport și sănătate		2-4	2-4	2-4	2-4
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
VI. Tehnologii		2-4	2-4	2-4	2-4
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	1	1	1	1
Informatică și TIC		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
VII. Consiliere și orientare		1-3	1-3	1-3	1-3
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
Opțional(e) integrat(e) la nivelul mai multor arii curriculare	CDS	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		25	27	30	30
Număr total de ore în CDS***		1-3	1-3	1-3	1-4
Nr. minim - maxim de ore pe săptămână		26-28	28-30	31-33	31-34

TC = trunchi comun; CDS = curriculum la decizia școlii

NOTĂ:

* Elevii pot opta, într-un an de studiu, pentru 1-3 cursuri opționale (clasele V-VII) și 1-4 cursuri opționale (clasa a VIII-a), din care un opțional integrat la nivelul mai multor arii curriculare este obligatoriu.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

*** Curriculumul la decizia școlii (CDS) se constituie atât din opționale oferite la nivelul unității de învățământ, cât și din opționale oferite la nivel național. CDS este rezultatul unui proces real și transparent de consultare și negociere cu elevii și părinții acestora, cu alți actori la nivel comunitar și valorifică oportunități și nevoi specifice contextului cultural, social și economic local.

Anexa 3 la OMENCS nr. 3590 din 05.05 2016

Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu predare în limbile minorităților naționale și pentru învățământul gimnazial pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		10-12	10-12	11-13	10-12
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba maternă		4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
II. Matematică și științe ale naturii		5-7	8-10	10-12	9-11
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
III. Om și societate		5-7	5-7	5-7	6-8
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Istoria și tradițiile minorităților		-	1	1	-
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
IV. Arte		2-4	2-4	2-4	2-4
Educație plastică	TC	1	1	1	1
Educație muzicală		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
V. Educație fizică, sport și sănătate		2-4	2-4	2-4	2-4
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
VI. Tehnologii		2-4	2-4	2-4	2-4
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	1	1	1	1
Informatică și TIC		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
VII. Consiliere și orientare		1-3	1-3	1-3	1-3
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-2	0-2	0-2	0-2
Opțional(e) integrat(e) la nivelul mai multor arii curriculare	CDS	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		27	30	33	32
Număr total ore în CDS***		1-3	1-3	1-3	1-4
Nr. minim - maxim de ore pe săptămână		28-30	31-33	34-36	33-36

TC = trunchi comun; CDS = curriculum la decizia școlii

NOTĂ:

* Elevii pot opta, într-un an de studiu, pentru 1-3 cursuri opționale (clasele V-VII) și 1-4 cursuri opționale (clasa a VIII-a), din care un opțional integrat la nivelul mai multor arii curriculare este obligatoriu.

A doua limbă modernă poate fi studiată în cadrul CDS.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

*** Curriculumul la decizia școlii (CDS) se constituie atât din opționale oferite la nivelul unității de învățământ, cât și din opționale oferite la nivel național. CDS este rezultatul unui proces real și transparent de consultare și negociere cu elevii și părinții acestora, cu alți actori la nivel comunitar și valorifică oportunități și nevoi specifice contextului cultural, social și economic local.

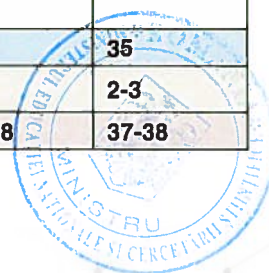

Anexa 4 la OMENCS nr. 3590 din 05.04 2016

Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă – muzică

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		8-9	8-9	9-10	8-9
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limba modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii		5-6	8-9	10-11	9-10
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate		5-6	4-5	4-5	6-7
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte		7-8	7-8	7-8	7-8
Educație plastică	TC	1	1	1	1
Instrument principal		3	3	3	3
Teorie-solfegiu-dicteu		2	2	2	2
Pian complementar/Instrument auxiliar		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică, sport și sănătate		2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii		2-3	2-3	2-3	2-3
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	1	1	1	1
Informatică și TIC		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare		1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
Opțional(e) integrat(e) la nivelul mai multor arii curriculare	CDS	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		30	32	35	35
Număr total de ore în CDS***		2-3	2-3	2-3	2-3
Nr. minim - maxim de ore pe săpt.		32-33	34-35	37-38	37-38

TC = trunchi comun; CDS = curriculum la decizia școlii

NOTĂ:

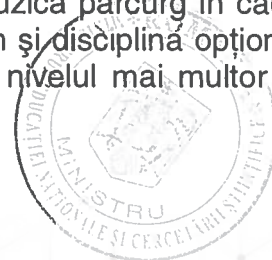
* Elevii pot opta, într-un an de studiu, pentru 2-3 cursuri opționale, din care un opțional integrat la nivelul mai multor arii curriculare este obligatoriu.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

*** Curriculumul la decizia școlii (CDS) se constituie atât din opționale oferite la nivelul unității de învățământ, cât și din opționale oferite la nivel național. CDS este rezultatul unui proces real și transparent de consultare și negociere cu elevii și părinții acestora, cu alți actori la nivel comunitar și valorifică oportunități și nevoi specifice contextului cultural, social și economic local.

**PRECIZĂRI PRIVIND APLICAREA PLANULULUI-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT
PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL CU PROGRAM INTEGRAT ȘI
SUPLIMENTAR DE ARTĂ – MUZICĂ**

1. Predarea disciplinelor *Instrument principal*, *Pian complementar/Instrument auxiliar*, se efectuează individual.
2. Predarea disciplinei: *Teorie-solfegiu-dicteu* se efectuează pe grupe care cuprind între 7-12 elevi.
3. Disciplina *Pian complementar* se studiază de elevii care au ales ca instrument principal, alt instrument decât pianul.
4. Pentru elevii care studiază ca instrument principal un alt instrument decât pianul, orga, harpa, țambalul sau acordeonul, timpul alocat disciplinei *Instrument principal* va include și activitatea cu profesorul corepetitor, cu o durată de ½ de oră pe săptămână, începând din cel de-al doilea an de studiu al instrumentului.
5. Disciplina *Instrument auxiliar* se studiază de către elevii care studiază ca instrument principal *pianul* sau *orga*.
6. Opționalul integrat la nivelul mai multor arii va viza dezvoltarea competențelor de specialitate din sfera disciplinei *Ansamblu coral/Ansamblu instrumental*, integrate cu competențe specifice altor arii curriculare (spirit de echipă, cooperare într-un ansamblu, toleranță, inițiativă și creativitate). *Ansamblu coral* se studiază de către toți elevii, în clasele a V-a și a VI-a. În clasele a VII-a și a VIII-a, elevii de la instrumentele orchestrei simfonice vor studia *Ansamblu instrumental*, iar ceilalți elevi vor continua studiul disciplinei *Ansamblu coral*.
7. Precizările privind planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă – muzică sunt valabile și în școlile cu predare în limbile minorităților naționale.
8. Elevii înscriși în școlile cu program suplimentar de artă-muzică parcurg în cadrul acestor unități de învățământ disciplinele de trunchi comun și disciplină opțională din aria curriculară *Arte*, precum și opționalul integrat la nivelul mai multor arii curriculare.

Anexa 5 la OMENCS nr. 3590 din 05.05 2016

Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă – coregrafie

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		8-9	8-9	9-10	8-9
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limba modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii		5-6	8-9	10-11	9-10
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate		5-6	4-5	4-5	6-7
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte		7-8	7-8	7-8	7-8
Educație plastică	TC	1	1	1	1
Educație muzicală		1	1	1	1
Dans clasic		3	4	4	4
Ritmă		1	-	-	-
Opțional*	CDS	1-2	1-2	1-2	1-2
V. Educație fizică, sport și sănătate		2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii		2-3	2-3	2-3	2-3
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	1	1	1	1
Informatică și TIC		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare		1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
Opțional(e) integrat(e) la nivelul mai multor arii curriculare	CDS	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		29	31	34	34
Număr total de ore în CDS***		2-3	2-3	2-3	2-3
Nr. minim - maxim de ore pe săptăm. ****		31-32	33-34	36-37	36-37

TC = trunchi comun; CDS = curriculum la decizia școlii

NOTĂ:

* Elevii pot opta, într-un an de studiu, pentru 2-3 cursuri opționale, din care un opțional integrat la nivelul mai multor arii curriculare este obligatoriu.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

*** Curriculumul la decizia școlii (CDS) se constituie atât din opționale oferite la nivelul unității de învățământ, cât și din opționale oferite la nivel național. CDS este rezultatul unui proces real și transparent de consultare și negociere cu elevii și părinții acestora, cu alți actori la nivel comunitar și valorifică oportunități și nevoi specifice contextului cultural, social și economic local.

**** Învățământul preuniversitar coregrafic are un număr mai mare de ore decât celelalte specializări artistice, absolvirea studiilor preuniversitare constituind specializare pentru dansatori-balerini. Numărul de ore de practică este determinant pentru obținerea calificării, după absolvirea clasei a XII-a ei pot fi angajați ca artiști, cu drepturi depline.

**PRECIZĂRI PRIVIND APLICAREA PLANULUI-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT PENTRU
ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL CU PROGRAM INTEGRAT ȘI SUPLIMENTAR DE ARTĂ –
COREGRAFIE**

1. Disciplina *Dans clasic* se desfășoară pe grupe de 7-12 elevi, minim 5 maxim 15, cu acompaniament de pian asigurat de profesorul acompaniator-corepetitor.
2. Disciplina *Ritmică* se desfășoară pe clasă.
3. Disciplina *Educație fizică și sport* se integrează pregătirii de specialitate din aria curriculară *Arte*, întrucât competențele dobândite în cadrul acestora le includ pe cele ale disciplinei *Educație fizică și sport*.
4. Curriculumul la decizia școlii din aria curriculară *Arte* se alocă disciplinei principale de specialitate.
5. Opționalul integrat la nivelul mai multor arii va viza dezvoltarea competențelor de specialitate în domeniul repertoriului coregrafic, integrate cu competențe specifice altor arii curriculare (spirit de echipă, cooperare într-un ansamblu, inițiativă și creativitate).
6. Elevii înscriși în școlile cu program suplimentar de artă-coregrafie parcurg în cadrul acestor unități de învățământ disciplinele de trunchi comun și disciplina opțională subsumate ariei curriculare *Arte*, precum și opționalul integrat la nivelul mai multor arii curriculare.

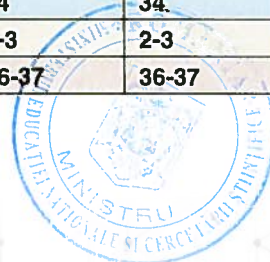

Anexa 6 la OMENCS nr. 3590 din 05.04 2016

Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă – arte vizuale

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		8-9	8-9	9-10	8-9
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limba modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii		5-6	8-9	10-11	9-10
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate		5-6	4-5	4-5	6-7
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte		7-8	7-8	7-8	7-8
Educație muzicală		1	1	1	1
Desen		2	2	2	2
Pictură		2	2	2	2
Modelaj		1	1	1	1
Opțional*	CDS	1-2	1-2	1-2	1-2
V. Educație fizică, sport și sănătate		2-3	2-3	2-3	2-3
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii		2-3	2-3	2-3	2-3
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	1	1	1	1
Informatică și TIC		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare		1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
Opțional(e) integrat(e) la nivelul mai multor arii curriculare	CDS	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		29	31	34	34
Număr total de ore în CDS***		2-3	2-3	2-3	2-3
Nr. minim - maxim de ore pe săptăm.		31-32	33-34	36-37	36-37

TC = trunchi comun; CDS = curriculum la decizia școlii

NOTĂ:

* Elevii pot opta, într-un an de studiu, pentru 2-3 cursuri opționale, din care un opțional integrat la nivelul mai multor arii curriculare este obligatoriu.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

*** Curriculumul la decizia școlii (CDS) se constituie atât din opționale oferite la nivelul unității de învățământ, cât și din opționale oferite la nivel național. CDS este rezultatul unui proces real și transparent de consultare și negociere cu elevii și părinții acestora, cu alți actori la nivel comunitar și valorifică oportunități și nevoi specifice contextului cultural, social și economic local.

PRECIZĂRI PRIVIND APLICAREA PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL CU PROGRAM INTEGRAT ȘI SUPLIMENTAR DE ARTĂ – ARTE VIZUALE

1. Disciplinele *Desen, Pictură și Modelaj* se predau pe grupe formate din 8-12 elevi.
2. Curriculumul la decizia școlii pentru aria curriculară *Arte* se alocă la alegere uneia dintre disciplinele: *Desen, Pictură* sau *Modelaj*.
3. Opționalul integrat la nivelul mai multor arii va viza dezvoltarea competențelor specifice corespunzătoare studiului istoriei artelor și arhitecturii, integrate cu competențe specifice altor arii curriculare precum: om și societate, tehnologii, matematică și științe etc. (expresivitate culturală, raportarea personală la elemente definitorii ale contextului cultural local și ale patrimoniului cultural național, european și universal, participarea la proiecte culturale în contexte informale și non-formale, exprimarea unor caracteristici matematice cantitative sau calitative specifice artei și arhitecturii etc.)
4. Elevii înscriși în școlile cu program suplimentar de artă - arte vizuale parcurg în cadrul acestor unități de învățământ: disciplinele de trunchi comun și disciplina opțională subsumate ariei curriculare *Arte*, precum și opționalul integrat la nivelul mai multor arii curriculare.

Anexa 7 la OMENCS nr. 3590 din 05.05. 2016

**Planul-cadru de învățământ pentru
învățământul gimnazial cu program sportiv integrat**

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		8-9	8-9	9-10	8-9
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limba modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
II. Matematică și științe ale naturii		5-6	8-9	10-11	9-10
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
III. Om și societate		5-6	4-5	4-5	6-7
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
IV. Arte		2-3	2-3	2-3	2-3
Educație plastică	TC	1	1	1	1
Educație muzicală		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică, sport și sănătate		7-8	7-8	7-8	7-8
Educație fizică și sport***	TC	2	2	2	2
Pregătire sportivă practică	TC	4	4	4	4
Opțional****	CDS	1-2	1-2	1-2	1-2
VI. Tehnologii		2-3	2-3	2-3	2-3
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	1	1	1	1
Informatică și TIC		1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VII. Consiliere și orientare		1-2	1-2	1-2	1-2
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Opțional*	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
Opțional(e) integrat(e) la nivelul mai multor arii curriculare****	CDS	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		29	31	34	34
Număr total de ore în CDS		2-3	2-3	2-3	2-3
Nr. minim - maxim de ore pe săptăm.		31-32	33-34	36-37	36-37

TC = trunchi comun; CDS = curriculum la decizia școlii

NOTĂ:

* Elevii pot opta, într-un an de studiu, pentru 2-3 cursuri opționale, din care un opțional integrat la nivelul mai multor arii curriculare este obligatoriu.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

*** Pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat, cele 2 ore alocate disciplinei *Educație fizică și sport* se alocă suplimentar disciplinei *Pregătire sportivă practică*.

**** Curriculumul la decizia școlii (CDS) în cazul învățământului sportiv integrat este dezvoltat pentru asigurarea optimă a pregătirii sportive orientate spre performanță. Disciplinele de CDS în cadrul învățământului sportiv integrat, incluse în oferta națională sunt: *Pregătire specifică probei/postului** (CDS la nivel de arie) și *Expresivitate corporală sportivă* (CDS integrat).

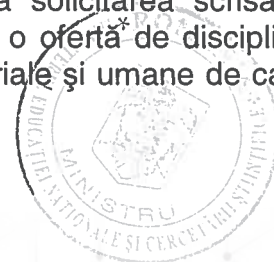
PRECIZĂRI PRIVIND APLICAREA PREVEDERILOR OMECTS NR. 3462/2012

În conformitate cu prevederile OMECTS nr. 3462/2012, în învățământul gimnazial, în afara orelor de educație fizică și sport prevăzute în planul-cadru, pot fi constituite **formații sportive și ansambluri sportive**.

A. Formațiile sportive se constituie pentru elevii cu aptitudini motrice deosebite și se pregătesc ca reprezentative ale unităților de învățământ, participante la competițiile sportive interșcolare (de exemplu, Olimpiada Națională a Sportului Școlar/Olimpiada Gimnaziilor). Formațiile sportive se constituie și se pregătesc pentru o singură disciplină sportivă, în cazul sporturilor pe echipe, și pentru una sau mai multe discipline sportive, în cazul sporturilor individuale. Numărul formațiilor sportive se aprobă de către Consiliul de Administrație al unității de învățământ, la propunerea catedrelor de specialitate, în funcție de resursele materiale și umane disponibile. În unitățile de învățământ în care nu există catedre de specialitate, propunerea se face de către profesorul de educație fizică.

Pentru pregătirea formațiilor sportive se alocă un număr de 2 ore pe săptămână, pentru fiecare formație sportivă, în afara orarului zilnic. Aceste ore intră în norma didactică a profesorului de educație fizică și se consemnează în condică. O formație sportivă este alcătuită din minimum 10 – maximum 25 de elevi, proveniți din una sau mai multe clase de același nivel de învățământ. Programele școlare pentru acest gen de activitate sunt cele elaborate pentru nivelul începători – disciplina *Pregătire sportivă practică*.

B. Ansamblurile sportive se organizează pentru elevii care doresc să participe la activități motrice, cu caracter competițional sau recreativ, la solicitarea scrisă a elevilor/părinților. Unitatea de învățământ va prezenta elevilor o ofertă de discipline sportive sau de activități motrice, în funcție de resursele materiale și umane de care dispune.

Ansamblurile sportive se desfășoară pe grupe, cu câte o (una) oră pe săptămână, în afara orarului zilnic. Orele de ansamblu sportiv sunt incluse în norma didactică a profesorului de educație fizică și se consemnează în condică. Fiecare grupă este alcătuită din minimum 10 – maximum 25 de elevi, proveniți de la una sau mai multe clase. Numărul grupelor de ansamblu sportiv se aprobă de către Consiliul de Administrație al unității de învățământ, la propunerea catedrelor de specialitate. În unitățile de învățământ în care nu există catedre de specialitate, propunerea se face de către profesorul de educație fizică.

Elevii care au statutul de scutit medical la lecțiile de educație fizică pot participa, în funcție de recomandările scrise ale medicului specialist, la orele de ansamblu sportiv. Programul activităților motrice din cadrul orei de ansamblu sportiv este stabilit de către profesorul de educație fizică împreună cu elevii participanți. Numărul ansamblurilor sportive și al formațiilor sportive ale unei unități de învățământ, precum și criteriile de constituire a acestora, se aprobă de către Consiliul de Administrație în luna mai, pentru anul școlar următor, după analiza opțiunilor elevilor/părinților, prezentate în scris.

PRECIZĂRI PRIVIND APLICAREA PLANULUI-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL CU PROGRAM SPORTIV ÎNTEGRAT

1. Disciplina ***Pregătire sportivă practică*** se realizează pe clase, pe grupe, pe grupe valorice sau individual, potrivit nivelului de învățământ, specificului fiecărei discipline sportive, performanțelor elevilor, criteriilor de vârstă și sex, astfel:

- a) pentru o singură disciplină sportivă, cu întreaga clasă, considerată o grupă, fete și/ sau băieți, în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;
- b) pentru o singură disciplină sportivă, pe două grupe constituite pe criterii de sex, în limita numărului de locuri, minim/ maxim, specific disciplinei sportive și în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;
- c) pentru o singură disciplină sportivă, pe două grupe valorice, fete și/ sau băieți, în limita numărului de locuri, minim/ maxim, specific disciplinei sportive și în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;
- d) pentru două discipline sportive, pe două grupe de fete și/ sau de băieți, în limita numărului de locuri, minim/ maxim, specific fiecărei discipline sportive și în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;
- e) pentru mai mult de două discipline sportive la o clasă, pe grupe de fete și/ sau de băieți, în limita numărului de locuri, minim/ maxim, specific fiecărei discipline sportive și în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;
- f) pe grupe valorice, constituite din elevi proveniți din două sau mai multe clase, din cadrul aceluiași ciclu de învățământ;

2. a) O grupă de studiu conține minimum 10 elevi. Prin excepție, inspectoratul școlar poate aproba grupe și grupe valorice, fiecare cuprinzând cel puțin 7 elevi.

b) În situații deosebite – abandon, îmbolnăviri sau accidente irecuperabile, transfer școlar, alte situații – când nu există posibilitatea completării imediate cu alți elevi, clasele, grupele și grupele valorice rămase sub efectiv pot funcționa până la sfârșitul anului școlar, cu aprobarea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice;

c) În orice situație, conducerea unității de învățământ trebuie să respecte raportul optim dintre numărul disciplinelor sportive, specificul acestora și numărul de elevi, pe

de o parte, și numărul profesorilor, specializările acestora și constituirea normelor didactice, pe de altă parte.

3. Pregătirea sportivă practică în disciplina sportivă de specializare se realizează prin antrenamentul sportiv, care are o durată de 90-100 de minute, echivalentul a două ore din norma de predare.

4. În învățământul gimnazial, clasele/ grupele cu profil sportiv se pot constitui numai cu elevi al căror nivel valoric este de **începători**, de **avansați (II și I)** și/ sau de **performanță**.

a) Elevii de nivel valoric **începători** sunt cei care se inițiază în practicarea disciplinei sportive și care participă doar la întreceri sportive locale.

b) Elevii de nivel valoric **avansați II** sunt cei care participă în sistemul competițional local (de sector).

c) Elevii de nivel valoric **avansați I** sunt cei care participă în sistemul competițional județean (Municipiul București).

d) Elevii de nivel valoric **performanță** sunt cei care participă în sistemul competițional național.

5. Clasele mozaic sunt alcătuite din elevi de la mai multe discipline sportive, pentru care nu a fost posibilă constituirea de grupe având numărul minim de sportivi, prevăzut în reglementările legale în vigoare.

a) În cazul în care, pentru elevii din clasa mozaic, unitatea de învățământ are profesori cu specializări corespunzătoare, întreaga pregătire practică de specialitate a elevilor se desfășoară, în mod obligatoriu, în unitatea de învățământ, cu aceste cadre didactice.

b) În cazul în care pentru o parte sau pentru toți elevii din clasa mozaic, unitatea de învățământ nu are profesori cu specializări corespunzătoare, acești elevi vor efectua **obligatoriu în unitatea școlară 4 ore de pregătire sportivă practică**. În cadrul celor 4 ore de pregătire sportivă practică, se urmărește realizarea competențelor specifice marcate cu asterisc în programele școlare corespunzătoare profilului sportiv.

La sfârșitul fiecărei luni, elevii vor aduce dirigintelui clasei documentele care atestă prezența la celelalte ore de pregătire sportivă practică de specialitate, efectuate la cluburile sportive școlare sau la structurile sportive la care se pregătesc.

6. Aceste precizări se aplică și învățământului gimnazial cu program sportiv integrat din unitățile de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale.

Ordinul 5086/2019 M.Of. 732 din 06-sep-2019

ORDIN nr. 5086 din 30 august 2019 pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 3.590/2016 privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial

În conformitate cu prevederile art. 65 alin. (4) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

în baza art. 6 din Metodologia privind elaborarea și aprobarea curriculumului școlar - planuri-cadru de învățământ și programe școlare, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.593/2014,

În temeiul art. 12 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 26/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației naționale, interimar, emite prezentul ordin.

Art. I

Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 3.590/2016 privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 15 iunie 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 8 se introduc patru noi articole, articolele 8¹-8⁴, cu următorul cuprins:

"Art. 8¹

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - muzică, cu predare în limbile minorităților naționale și pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română, prevăzut în anexa nr. 8, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 8²

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - coregrafie, cu predare în limbile minorităților naționale și pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română, prevăzut în anexa nr. 9, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 8³

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - arte vizuale, cu predare în limbile minorităților naționale și pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română, prevăzut în anexa nr. 10, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 8⁴

Se aprobă Planul-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat, cu predare în limbile minorităților naționale și pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română, prevăzut în anexa nr. 11, care face parte integrantă din prezentul ordin."

2. Anexa nr. 4 se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezentul ordin.

3. Anexa nr. 5 se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 2, care face parte integrantă din prezentul ordin.

4. Anexa nr. 6 se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 3, care face parte integrantă din prezentul ordin.

5. Anexa nr. 7 se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 4, care face parte integrantă din prezentul ordin.

6. După anexa nr. 7 se introduc patru noi anexe, anexele nr. 8-11, având conținutul prevăzut în anexele nr. 5-8, care fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II

Direcția generală învățământ secundar superior și educație permanentă, Direcția generală educație timpurie învățământ primar și gimnazial, Direcția generală minorități și relația cu Parlamentul, Institutul de Științe ale Educației, Centrul Național de Evaluare și Examinare, inspectoratele școlare județene, respectiv inspectoratul școlar al municipiului București și unitățile de învățământ cu program integrat și suplimentar de arte și cu program sportiv integrat duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III

Planurile-cadru de învățământ aprobate prin prezentul ordin se aplică începând cu anul școlar 2019-2020.

Art. IV

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației naționale, interimar,

Valer-Daniel Breaz

ANEXA nr. 1: PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - muzică

(- Anexa nr. 4 la Ordinul nr. 3.590/2016)

(1) _

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		8	8	9	8
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limba modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
II. Matematică și științe ale naturii		5	8	10	9
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
III. Om și societate		5	4	4	6
Educație socială*	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1

Ordinul 5086/2019 M.Of. 732 din 06-sep-2019

IV. Arte		7,5-8,5	7,5-8,5	7,5-8,5	7,5-8,5
Educație plastică	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Instrument principal		3	3	3	3
Teorie-solfegiu-dicteu		2	2	2	2
Pian complementar/Instrument auxiliar		1	1	1	1
Ansamblu instrumental/coral		1	1	1	1
Opțional	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică, sport și sănătate		2	2	2	2
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
VI. Tehnologii		1	1	1	1
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatică și TIC		0,5	0,5	0,5	0,5
VII. Consiliere și orientare		0,5	0,5	0,5	0,5
Consiliere și dezvoltare personală	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Număr total de ore în TC		29	31	34	34
Număr de ore în CDS		0-1	0-1	0-1	0-1
Număr minim-maxim de ore pe săptămână		29-30	31-32	34-35	34-35

TC = trunchi comun, CDS = curriculum la decizia școlii

*În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.
(2) Precizări privind aplicarea planului-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - muzică

1. Predarea disciplinelor *Instrument principal*, *Pian complementar/Instrument auxiliar* și *Corepetiție-acompaniament* se efectuează individual.

2. Predarea disciplinei *Teorie-solfegiu-dicteu* se efectuează pe grupe care cuprind între 7-12 elevi.

3. Disciplina *Pian complementar* se studiază de elevii care au ales ca instrument principal alt instrument decât pianul sau orga. Disciplina *Instrument auxiliar* se studiază de către elevii care studiază ca instrument principal pianul sau orga.

4. Elevii care studiază ca instrument principal un alt instrument decât pianul, orga, harpa, țambalul sau acordeonul vor efectua pregătirea cu profesorul corepetitor-acompaniator 1/2 oră pe săptămână, începând din cel de-al doilea an de studiu al instrumentului.

5. Disciplinele *Ansamblu coral*, respectiv *Ansamblu instrumental* se studiază de către toți elevii, după cum urmează: în clasele a V-a și a VI-a se studiază disciplina *Ansamblu coral*, iar în clasele a VII-a și a VIII-a, elevii de la instrumentele orchestrei simfonice vor studia *Ansamblu instrumental*; ceilalți elevi vor continua studiul disciplinei *Ansamblu coral*.

6. Elevii înscriși în școlile cu program suplimentar de artă-muzică parcurg în cadrul acestor unități de învățământ disciplinele de trunchi comun și disciplina opțională.

ANEXA nr. 2: PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - coregrafie

(- Anexa nr. 5 la Ordinul nr. 3.590/2016)

(1) _

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		8	8	9	8
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limba modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
II. Matematică și științe ale naturii		5	8	10	9
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
III. Om și societate		5	4	4	6
Educație socială*	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
IV. Arte		7-8	7-8	7-8	7-8
Educație plastică	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Educație muzicală		0,5	0,5	0,5	0,5
Dans clasic		5	6	6	6
Ritmică		1	-	-	-
Opțional	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică, sport și sănătate		2	2	2	2
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
VI. Tehnologii		1	1	1	1
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatică și TIC		0,5	0,5	0,5	0,5
VII. Consiliere și orientare		1	1	1	1
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		29	31	34	34
Număr de ore în CDS		0-1	0-1	0-1	0-1
Număr minim-maxim de ore pe săptămână**		29-30	31-32	34-35	34-35

TC = trunchi comun, CDS = curriculum la decizia școlii

Ordinul 5086/2019 M.Of. 732 din 06-sep-2019

*În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

**Învățământul preuniversitar coregrafic are un număr mai mare de ore decât celelalte specializări artistice, absolvirea studiilor preuniversitare constituind specializare pentru dansatori-balerini. Numărul de ore de practică este determinant pentru obținerea calificării; după absolvirea clasei a XII-a ei pot fi angajați ca artiști cu drepturi depline.

(2) Precizări privind aplicarea Planului-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - coregrafie

1. Disciplina *Dans clasic* se desfășoară pe grupe de 7-12 elevi/oră, minimum 5, maximum 15, cu acompaniament de pian asigurat de profesorul acompaniator-corepetitor.

2. Disciplina *Ritmă* se desfășoară pe clasă.

3. Disciplina *Educație fizică și sport* se integrează pregătirii de specialitate din aria curriculară *Arte*, întrucât competențele dobândite în cadrul acesteia le includ pe cele ale disciplinei *Educație fizică și sport*.

4. Curriculumul la decizia școlii va include studiul disciplinei *Pian complementar*.

5. Elevii înscriși în școlile cu program suplimentar de artă-coregrafie parcurg în cadrul acestor unități de învățământ disciplinele de trunchi comun și disciplina opțională.

ANEXA nr. 3: PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - arte vizuale

(- Anexa nr. 6 la Ordinul nr. 3.590/2016)

(1) _

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		8	8	9	8
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limba modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
II. Matematică și științe ale naturii		5	8	10	9
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
III. Om și societate		5	4	4	6
Educație socială*	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
IV. Arte		6,5-7,5	6,5-7,5	6,5-7,5	6,5-7,5
Educație muzicală		0,5	0,5	0,5	0,5
Desen		2	2	2	2
Pictură		2	2	2	2
Modelaj		2	2	2	2
Opțional	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică, sport și sănătate		2	2	2	2
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
VI. Tehnologii		1	1	1	1
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatică și TIC		0,5	0,5	0,5	0,5
VII. Consiliere și orientare		0,5	0,5	0,5	0,5
Consiliere și dezvoltare personală	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Număr total de ore în TC		28	30	33	33
Număr de ore în CDS		0-1	0-1	0-1	0-1
Număr total de ore pe săptămână		28-29	30-31	33-34	33-34

TC = trunchi comun, CDS = curriculum la decizia școlii

*În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

(2) Precizări privind aplicarea Planului-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - arte vizuale

1. Disciplinele *Desen*, *Pictură* și *Modelaj* se predau pe grupe formate din 8-12 elevi.

2. Curriculumul la decizia școlii urmărește dezvoltarea competențelor specifice corespunzătoare studiului istoriei artelor și arhitecturii, integrate cu competențe specifice altor arii curriculare precum: om și societate, tehnologii, matematică și științe etc. (expresivitate culturală, raportarea personală la elemente definitorii ale contextului cultural local și ale patrimoniului cultural național, european și universal, participarea la proiecte culturale în contexte informale și nonformale, exprimarea unor caracteristici matematice cantitative sau calitative specifice artei și arhitecturii etc.)

3. Elevii înscriși în școlile cu program suplimentar de artă - arte vizuale parcurg în cadrul acestor unități de învățământ disciplinele de trunchi comun și disciplina opțională.

ANEXA nr. 4: PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat

(- Anexa nr. 7 la Ordinul nr. 3.590/2016)

(1) _

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII

Ordinul 5086/2019 M.Of. 732 din 06-sep-2019

I. Limbă și comunicare		8	8	9	8
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Limba modernă 2		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
II. Matematică și științe ale naturii		5	8	10	9
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
III. Om și societate		5	4	4	6
Educație socială*	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
IV. Arte		1	1	1	1
Educație plastică	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Educație muzicală		0,5	0,5	0,5	0,5
V. Educație fizică, sport și sănătate		7-8	7-8	7-8	7-8
Educație fizică și sport**	TC	2	2	2	2
Pregătire sportivă practică	TC	5	5	5	5
Opțional***	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii		1	1	1	1
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatică și TIC		0,5	0,5	0,5	0,5
VII. Consiliere și orientare		1	1	1	1
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Număr total de ore pe săptămână		28-29	30-31	33-34	33-34

TC = trunchi comun, CDS = curriculum la decizia școlii

*În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

**Pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat, cele 2 ore alocate disciplinei *Educație fizică și sport* se alocă suplimentar disciplinei *Pregătire sportivă practică*.

***Curriculumul la decizia școlii (CDS) se alocă suplimentar pregătirii sportive practice.

(2) Precizări privind aplicarea prevederilor Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3.462/2012 privind aprobarea Metodologiei organizării și desfășurării activităților de educație fizică și sport în învățământul preuniversitar

În conformitate cu prevederile Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3.462/2012 privind aprobarea Metodologiei organizării și desfășurării activităților de educație fizică și sport în învățământul preuniversitar, în învățământul gimnazial, în afara orelor de educație fizică și sport prevăzute în planul-cadru, pot fi constituite formații sportive și ansambluri sportive.

A. Formațiile sportive se constituie pentru elevii cu aptitudini motrice deosebite și se pregătesc ca reprezentative ale unităților de învățământ participante la competițiile sportive interșcolare (de exemplu, Olimpiada Națională a Sportului Școlar/Olimpiada Gimnazilor). Formațiile sportive se constituie și se pregătesc pentru o singură disciplină sportivă, în cazul sporturilor pe echipe, și pentru una sau mai multe discipline sportive, în cazul sporturilor individuale. Numărul formațiilor sportive se aprobă de către consiliul de administrație al unității de învățământ, la propunerea catedrelor de specialitate, în funcție de resursele materiale și umane disponibile. În unitățile de învățământ în care nu există catedre de specialitate, propunerea se face de către profesorul de educație fizică.

Pentru pregătirea formațiilor sportive se alocă un număr de 2 ore pe săptămână pentru fiecare formație sportivă, în afara orarului zilnic. Aceste ore intră în norma didactică a profesorului de educație fizică și se consemnează în condică. O formație sportivă este alcătuită din minimum 10 - maximum 25 de elevi, proveniți din una sau mai multe clase de același nivel de învățământ. Programele școlare pentru acest gen de activitate sunt cele elaborate pentru nivelul începători - disciplina *Pregătire sportivă practică*.

B. Ansamblurile sportive se organizează pentru elevii care doresc să participe la activități motrice, cu caracter competițional sau recreativ, la solicitarea scrisă a elevilor/părinților. Unitatea de învățământ va prezenta elevilor o ofertă de discipline sportive sau de activități motrice, în funcție de resursele materiale și umane de care dispune.

Ansamblurile sportive se desfășoară pe grupe, cu câte o (una) oră pe săptămână, în afara orarului zilnic. Orele de ansamblu sportiv sunt incluse în norma didactică a profesorului de educație fizică și se consemnează în condică. Fiecare grupă este alcătuită din minimum 10 - maximum 25 de elevi, proveniți de la una sau mai multe clase. Numărul grupelor de ansamblu sportiv se aprobă de către consiliul de administrație al unității de învățământ, la propunerea catedrelor de specialitate. În unitățile de învățământ în care nu există catedre de specialitate, propunerea se face de către profesorul de educație fizică.

Elevii care au statutul de scutit medical la lecțiile de educație fizică pot participa, în funcție de recomandările scrise ale medicului specialist, la orele de ansamblu sportiv. Programul activităților motrice din cadrul orei de ansamblu sportiv este stabilit de către profesorul de educație fizică împreună cu elevii participanți. Numărul ansamblurilor sportive și al formațiilor sportive ale unei unități de învățământ, precum și criteriile de constituire a acestora se aprobă de către consiliul de administrație în luna mai, pentru anul școlar următor, după analiza opțiunilor elevilor/părinților, prezentate în scris.

(3) Precizări privind aplicarea Planului-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat

1. Disciplina *Pregătire sportivă practică* se realizează pe clase, pe grupe, pe grupe valorice sau individual, potrivit nivelului de învățământ, specificului fiecărei discipline sportive, performanțelor elevilor, criteriilor de vârstă și sex, astfel:

a) pentru o singură disciplină sportivă, cu întreaga clasă, considerată o grupă, fete și/sau băieți, în limita numărului

Ordinul 5086/2019 M.Of. 732 din 06-sep-2019

maxim de locuri alocat unei clase;

b) pentru o singură disciplină sportivă, pe două grupe constituite pe criterii de sex, în limita numărului de locuri, minim/maxim, specific disciplinei sportive și în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;

c) pentru o singură disciplină sportivă, pe două grupe valorice, fete și/sau băieți, în limita numărului de locuri, minim/maxim, specific disciplinei sportive și în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;

d) pentru două discipline sportive, pe două grupe de fete și/sau de băieți, în limita numărului de locuri, minim/maxim, specific fiecărei discipline sportive și în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;

e) pentru mai mult de două discipline sportive la o clasă, pe grupe de fete și/sau de băieți, în limita numărului de locuri, minim/maxim, specific fiecărei discipline sportive și în limita numărului maxim de locuri alocat unei clase;

f) pe grupe valorice, constituite din elevi proveniți din două sau mai multe clase din cadrul aceluiași ciclu de învățământ.

2. –

a) O grupă de studiu conține minimum 10 elevi. Prin excepție, inspectoratul școlar poate aproba grupe și grupe valorice, fiecare cuprinzând cel puțin 7 elevi.

b) În situații deosebite - abandon, îmbolnăviri sau accidentări irecuperabile, transfer școlar, alte situații - când nu există posibilitatea completării imediate cu alți elevi, clasele, grupele și grupele valorice rămase sub efectiv pot funcționa până la sfârșitul anului școlar, cu aprobarea Ministerului Educației Naționale.

c) În orice situație, conducerea unității de învățământ trebuie să respecte raportul optim dintre numărul disciplinelor sportive, specificul acestora și numărul de elevi, pe de o parte, și numărul profesorilor, specializările acestora și constituirea normelor didactice, pe de altă parte.

3. Pregătirea sportivă practică în disciplina sportivă de specializare se realizează prin antrenamentul sportiv, care are o durată de 90-100 de minute, echivalentul a două ore din norma de predare.

4. În învățământul gimnazial, clasele/grupele cu profil sportiv se pot constitui numai cu elevi al căror nivel valoric este de începători, de avansați (II și I) și/sau de performanță.

a) Elevii de nivel valoric începători sunt cei care se inițiază în practicarea disciplinei sportive și care participă doar la întreceri sportive locale.

b) Elevii de nivel valoric avansați II sunt cei care participă în sistemul competițional local (de sector).

c) Elevii de nivel valoric avansați I sunt cei care participă în sistemul competițional județean (municipiul București).

d) Elevii de nivel valoric performanță sunt cei care participă în sistemul competițional național.

5. Clasele mozaic sunt alcătuite din elevi de la mai multe discipline sportive pentru care nu a fost posibilă constituirea de grupe având numărul minim de sportivi prevăzut în reglementările legale în vigoare.

a) În cazul în care, pentru elevii din clasa mozaic, unitatea de învățământ are profesori cu specializări corespunzătoare, întreaga pregătire practică de specialitate a elevilor se desfășoară, în mod obligatoriu, în unitatea de învățământ, cu aceste cadre didactice.

b) În cazul în care, pentru o parte sau pentru toți elevii din clasa mozaic, unitatea de învățământ nu are profesori cu specializări corespunzătoare, acești elevi vor efectua obligatoriu în unitatea școlară 4 ore de pregătire sportivă practică. În cadrul celor 4 ore de pregătire sportivă practică se urmărește realizarea competențelor specifice marcate cu asterisc în programele școlare corespunzătoare profilului sportiv.

La sfârșitul fiecărei luni, elevii vor aduce dirigintei clasei documentele care atestă prezența la celelalte ore de pregătire sportivă practică de specialitate, efectuate la cluburile sportive școlare sau la structurile sportive la care se pregătesc.

6. Aceste precizări se aplică și învățământului gimnazial cu program sportiv integrat din unitățile de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale.

ANEXA nr. 5: PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - muzică, cu predare în limbile minorităților naționale, și pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română*

(- Anexa nr. 8 la Ordinul nr. 3.590/2016)

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		10	10	11	10
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba maternă		4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
II. Matematică și științe ale naturii		5	8	10	9
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
III. Om și societate		5	5	5	6
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Istoria și tradițiile minorităților		-	1	1	-
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
IV. Arte		7,5-8,5	7,5-8,5	7,5-8,5	7,5-8,5
Educație plastică	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Instrument principal		3	3	3	3
Teorie-solfegiu-dicteu		2	2	2	2
Pian complementar/Instrument auxiliar		1	1	1	1
Ansamblu instrumental/coral		1	1	1	1
Opțional	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică, sport și sănătate		2	2	2	2
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2

Ordinul 5086/2019 M.Of. 732 din 06-sep-2019

VI. Tehnologii		1	1	1	1
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatică și TIC		0,5	0,5	0,5	0,5
VII. Consiliere și orientare		0,5	0,5	0,5	0,5
Consiliere și dezvoltare personală	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Număr total de ore în TC		31	34	37	36
Număr de ore în CDS		0-1	0-1	0-1	0-1
Număr minim-maxim de ore pe săptămână		31-32	34-35	37-38	36-37

TC = trunchi comun, CDS = curriculum la decizia școlii

* Precizările privind aplicarea Planului-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - muzică, pentru învățământul cu predare în limba română, sunt valabile și în școlile cu predare în limbile minorităților naționale sau în școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

ANEXA nr. 6: PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - coregrafie, cu predare în limbile minorităților naționale, și pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română*

(- Anexa nr. 9 la Ordinul nr. 3.590/2016)

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		10	10	11	10
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba maternă		4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
II. Matematică și științe ale naturii		5	8	10	9
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
III. Om și societate		5	5	5	6
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Istoria și tradițiile minorităților		-	1	1	-
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
IV. Arte		7-8	7-8	7-8	7-8
Educație plastică	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Educație muzicală		0,5	0,5	0,5	0,5
Dans clasic		5	6	6	6
Ritmice		1	-	-	-
Opțional	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică, sport și sănătate		2	2	2	2
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
VI. Tehnologii		1	1	1	1
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatică și TIC		0,5	0,5	0,5	0,5
VII. Consiliere și orientare		1	1	1	1
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		31	34	37	36
Număr de ore în CDS		0-1	0-1	0-1	0-1
Număr minim-maxim de ore pe săptămână***		31-32	34-35	37-38	36-37

TC = trunchi comun, CDS = curriculum la decizia școlii

* Precizările privind aplicarea Planului-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - coregrafie, pentru învățământul cu predare în limba română, sunt valabile și în școlile cu predare în limbile minorităților naționale sau în școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

*** Învățământul preuniversitar coregrafic are un număr mai mare de ore decât celelalte specializări artistice, absolvirea studiilor preuniversitare constituind specializare pentru dansatori-balerini. Numărul de ore de practică este determinant pentru obținerea calificării; după absolvirea clasei a XII-a ei pot fi angajați ca artiști, cu drepturi depline.

ANEXA nr. 7: PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - arte vizuale, cu predare în limbile minorităților naționale, și pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română*

(- Anexa nr. 10 la Ordinul nr. 3.590/2016)

Ordinul 5086/2019 M.Of. 732 din 06-sep-2019

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		10	10	11	10
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba maternă		4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
II. Matematică și științe ale naturii		5	8	10	9
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
III. Om și societate		5	5	5	6
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Istoria și tradițiile minorităților		-	1	1	-
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
IV. Arte		6,5-7,5	6,5-7,5	6,5-7,5	6,5-7,5
Educație muzicală	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Desen		2	2	2	2
Pictură		2	2	2	2
Modelaj		2	2	2	2
Opțional	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
V. Educație fizică, sport și sănătate		2	2	2	2
Educație fizică și sport	TC	2	2	2	2
VI. Tehnologii		1	1	1	1
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatică și TIC		0,5	0,5	0,5	0,5
VII. Consiliere și orientare		0,5	0,5	0,5	0,5
Consiliere și dezvoltare personală	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Număr total de ore în TC		30	33	36	35
Număr de ore în CDS		0-1	0-1	0-1	0-1
Număr total de ore pe săptămână		30-31	33-34	36-37	35-36

TC = trunchi comun, CDS = curriculum la decizia școlii

* Precizările privind aplicarea Planului-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program integrat și suplimentar de artă - arte vizuale, pentru învățământul cu predare în limba română, sunt valabile și în școlile cu predare în limbile minorităților naționale sau în școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

ANEXA nr. 8: PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat, cu predare în limbile minorităților naționale, și pentru școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română*
(- Anexa nr. 11 la Ordinul nr. 3.590/2016)

Aria curriculară/disciplina		Clasa			
		V	VI	VII	VIII
I. Limbă și comunicare		10	10	11	10
Limba și literatura română	TC	4	4	4	4
Limba maternă		4	4	4	4
Limba modernă 1		2	2	2	2
Elemente de limbă latină și de cultură romanică		-	-	1	-
II. Matematică și științe ale naturii		5	8	10	9
Matematică	TC	4	4	4	4
Fizică		-	2	2	2
Chimie		-	-	2	2
Biologie		1	2	2	1
III. Om și societate		5	5	5	6
Educație socială**	TC	1	1	1	1
Istorie		2	1	1	2
Istoria și tradițiile minorităților		-	1	1	-
Geografie		1	1	1	2
Religie		1	1	1	1
IV. Arte		1	1	1	1
Educație plastică	TC	0,5	0,5	0,5	0,5
Educație muzicală		0,5	0,5	0,5	0,5
V. Educație fizică, sport și sănătate		7-8	7-8	7-8	7-8
Educație fizică și sport***	TC	2	2	2	2
Pregătire sportivă practică		5	5	5	5
Opțional	CDS	0-1	0-1	0-1	0-1
VI. Tehnologii		1	1	1	1
Educație tehnologică și aplicații practice	TC	0,5	0,5	0,5	0,5

Ordinul 5086/2019 M.Of. 732 din 06-sep-2019

Informatică și TIC		0,5	0,5	0,5	0,5
VII. Consiliere și orientare		1	1	1	1
Consiliere și dezvoltare personală	TC	1	1	1	1
Număr total de ore în TC		30	33	36	35
Număr de ore în CDS****		0-1	0-1	0-1	0-1
Număr total de ore pe săptămână		30-31	33-34	36-37	35-36

TC = trunchi comun, CDS = curriculum la decizia școlii

* Precizările privind aplicarea Planului-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat, pentru învățământul cu predare în limba română, sunt valabile și în școlile cu predare în limbile minorităților naționale sau în școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română. De asemenea, precizările privind aplicarea prevederilor Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3.462/2012 privind aprobarea Metodologiei organizării și desfășurării activităților de educație fizică și sport în învățământul preuniversitar se aplică și pentru școlile cu predare în limbile minorităților naționale sau în școlile sau clasele cu elevi aparținând minorităților naționale care studiază în limba română.

** În cadrul acestei discipline vor fi studiate: la clasa a V-a *Gândire critică și drepturile copilului*, la clasa a VI-a *Educație interculturală*, la clasa a VII-a *Educație pentru cetățenie democratică* și la clasa a VIII-a *Educație economico-financiară*.

*** Pentru învățământul gimnazial cu program sportiv integrat, cele două ore alocate disciplinei *Educație fizică și sport* se alocă suplimentar disciplinei *Pregătire sportivă practică*.

**** Curriculumul la decizia școlii (CDS) în cazul învățământului sportiv integrat este dezvoltat pentru asigurarea optimă a pregătirii sportive orientate spre performanță. Disciplinele de CDS în cadrul învățământului sportiv integrat, incluse în oferta națională, sunt: *Pregătire specifică probei/postului** (CDS la nivel de arie) și *Expresivitate corporală sportivă* (CDS integrat).

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 732 din data de 6 septembrie 2019

Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale 3393 / 28.02.2017

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

**Programa școlară
pentru disciplina**

RELIGIE

Clasele V-VIII

CULTUL ORTODOX

București, 2017

Notă de prezentare

Programa școlară pentru disciplina *Religie – cultul ortodox* reprezintă o ofertă curriculară pentru clasele a V-a – a VIII-a, învățământul gimnazial. Disciplina este prevăzută în planul-cadru de învățământ în aria curriculară *Om și societate*, având un buget de timp de 1 oră/săptămână, pe durata unui an școlar – în conformitate cu *Planurile-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial* aprobate prin OMENCS nr. 3590/05.04.2016.

Programa disciplinei *Religie* este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul gimnazial, care descrie așteptările exprimate față de elev la sfârșitul învățământului gimnazial, prin raportare la cerințele exprimate în *Legea educației naționale nr. 1/2011* cu completările și modificările ulterioare, precum și prin raportare la caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Structura programei școlare de Religie include, pe lângă nota de prezentare, următoarele elemente:

- Competențe generale;
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- Conținuturi;
- Sugestii metodologice.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale vizează achizițiile elevului dobândite la ora de *Religie* pe parcursul întregului învățământ gimnazial. Acestea contribuie în mod direct la realizarea profilului de formare al elevului din ciclul gimnazial, reflectă în mod adecvat specificul domeniului educației religioase și reprezintă o etapă formativă superioară în raport cu competențele dezvoltate pe parcursul învățământului primar.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale și se formează pe durata unui an școlar. Acestea sunt adaptate la nivelul de dezvoltare al elevilor, au rol în orientarea evaluării performanței acestora și oferă cadrul pentru proiectarea demersului didactic.

Pentru dezvoltarea competențelor specifice, în programă sunt propuse **exemple de activități de învățare** variate, cu rol de orientare a strategiilor didactice ce urmează a fi dezvoltate de profesori. Acestea valorifică contexte de învățare formală, nonformală și informală, vizează activitatea elevilor (nu a profesorului) și au rol de a stimula participarea activă a acestora la propria învățare. Profesorul are libertatea să modifice, să completeze sau să înlocuiască activitățile de învățare.

Conținuturile învățării constituie decupaje didactice relevante, necesare elevilor pentru dobândirea competențelor specifice. La nivelul fiecărei clase, programele prezintă o ofertă curriculară care include aspecte de învățătură creștină, elemente de morală religioasă aplicată și aspecte de viață comunitară.

Sugestiile metodologice oferă clarificări pentru elementele de noutate ale programei și includ exemple de strategii didactice, repere pentru proiectarea demersului didactic, precum și elemente de evaluare continuă. De asemenea, sugestiile metodologice fac trimitere la o diversitate de contexte de învățare și la modalități de personalizare a demersului didactic (prin referiri la interese speciale de cunoaștere, specificul diferitelor comunități, adaptarea la nevoi speciale de învățare).

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea *Religiei*, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România care au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale, o parte dintre competențele specifice și o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

Competențe generale

- 1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței**
- 2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase**
- 3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase**

CLASA a V-a**Competențe specifice și exemple de activități de învățare****1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței****Clasa a V-a****1.1. Explicarea rolului personalităților din Vechiul Testament în devenirea umanității/istoria mântuirii**

- *lecturarea unor texte biblice referitoare la credința în Dumnezeu, manifestată de persoane din Vechiul Testament*
- *exerciții de recunoaștere a unor persoane sau motive ale Vechiului Testament, în diferite picturi, sculpturi, opere literar-poetice, filme*
- *realizarea de organizatoare grafice de diferite tipuri (de exemplu, tabele cronologice, scheme) pentru sistematizarea informațiilor referitoare la viața persoanelor biblice din Vechiul Testament*
- *povestirea unor evenimente biblice „pas cu pas” pornind de la un cuvânt, simbol, pretext, utilizând tehnici interactive (de exemplu, „Pânza de păianjen”, „Răspunde, Aruncă, Întreabă”)*
- *participarea la jocuri de rol/dramatizare pe tema unor evenimente din Vechiul Testament (de exemplu, vinderea lui Iosif de către frații săi)*

1.2. Descrierea unor aspecte caracteristice religiei proprii, utilizând concepte specifice

- *participarea la discuții pe diferite teme: credința în Dumnezeu, crearea lumii și a omului, libertatea omului, Decalogul, proroci și prorocii*
- *vizionarea unor documentare științifice, cu argumentări biblice, pe tema apariției universului și a omului*
- *lecturarea unor texte biblice reprezentative referitoare la modalitățile prin care Dumnezeu S-a descoperit omului în Vechiul Testament*
- *realizarea unor desene, colaje pe teme studiate (de exemplu, „Zilele creației”, „Ecologie – păstrarea și îngrijirea lumii pe care Dumnezeu a creat-o pentru om”)*

1.3. Identificarea mesajului moral-religios din texte sau suporturi expresive date (biblice, religioase, literare, plastice, istorice)

- *exerciții de definire a unor termeni abordați în cadrul diferitelor teme (de exemplu, religie, altar, templu, proroc), utilizând dicționare sau alte surse de informare*
- *exerciții de corelare a informațiilor religioase cu cele dobândite la alte discipline de studiu (de exemplu, istorie, biologie, geografie) referitoare la evenimentele și persoanele biblice studiate*
- *analizarea unor texte sau expresii figurativ-plastice cu relevanță pentru valori religioase, precum unicitatea fiecărei persoane, prietenie, iertare, ascultarea de Dumnezeu*
- *exerciții de sintetizare a învățăturilor religios-morale din modelele promovate de persoanele biblice studiate*
- *realizarea unor compuneri care să ilustreze un anume mesaj moral-religios dat*

2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase**Clasa a V-a****2.1. Exprimarea unor aprecieri personale privind semnificația morală a comportamentului persoanelor din textele studiate**

- *povestirea unor fapte săvârșite de persoane biblice, cu relevanță pentru valori precum: iubirea față de Dumnezeu și față de semenii, atașamentul, iertarea, prietenia, respectul, ajutorul*
- *caracterizarea unor persoane biblice, valorificând tehnici de elaborare studiate la limba și literatura română sau la alte discipline*
- *participarea la jocuri de rol „Așa da/Așa nu” referitoare la comportamentul unor persoane biblice (de exemplu, Avraam, Iosif, frații lui Iosif, sora lui Moise, văduva din Sarepta Sidonului) sau la comportamentul propriu în relație cu semenii*
- *exerciții de identificare a propriilor talente sau disponibilități comportamentale și a modalităților de valorificare a acestora, în familie, în mediul școlar sau în societate, pornind de la modelele biblice*

Clasa a V-a

studiate

- *evidențierea actualității unor reguli sau principii vechi-testamentare în lumea de astăzi, prin exemple*

2.2. Selectarea unor reguli de comportament moral-religios din diferite contexte de viață, din perspectiva unor criterii date

- *exerciții de identificare a unor reguli de comportament în viața cotidiană, pornind de la poruncile din Decalog*
- *prezentarea și discutarea unor studii de caz referitoare la comportamente din viața cotidiană manifestate în acord/dezacord cu poruncile din Decalog*
- *stabilirea de comparații între poruncile din Decalog și alte reguli de comportament din diferite contexte de viață cotidiană (de exemplu, familie, grup de prieteni, școală, societate, biserică)*

3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase**Clasa a V-a****3.1. Evidențierea unor elemente definitorii ale propriei identități religioase**

- *prezentarea unor aspecte legate de propria identitate religioasă, utilizând modalități variate (de exemplu, descrierea unor elemente specifice, elaborarea unei compuneri, prezentarea unor fotografii)*
- *identificarea unor elemente de diversitate în modul de manifestare a credinței, pornind de la realități din viața familiei, a clasei, a școlii, a comunității*
- *participarea la discuții pe tema unor modele biblice de păstrare a identității religioase în diferite contexte (de exemplu, evreii în robia egipteană, prorocul Daniel în Babilon)*
- *participarea la întâlniri cu membri ai comunității (de exemplu, părinți, personal de cult) invitați în cadrul unor activități din clasă pentru a prezenta aspecte specifice diferitelor religii din comunitate*
- *vizitarea/observarea pe baza unor imagini a elementelor de diversitate religioasă de la nivelul comunității (de exemplu, lăcașuri de cult, obiecte de cult specifice)*

3.2. Identificarea unor responsabilități față de sine și față de comunitate, după repere date, prin raportare la valorile moral-religioase

- *analizarea unor icoane și imagini reprezentative pentru identificarea modalităților de implicare în viața comunității*
- *lecturarea unor texte biblice și literare relevante, pe tema nevoii asumării de responsabilități în cadrul diferitelor grupuri de apartenență*
- *învățarea unor rugăciuni pentru semenii și rostirea acestora în diferite contexte*
- *realizarea de proiecte de grup pe tema modului în care copiii se pot implica în viața comunității (de exemplu, vizitarea bătrânilor singuri din comunitate, activități de ajutorare a persoanelor sărace)*
- *elaborarea în echipe a unor materiale (de exemplu, pliante, afișe, filmulețe) care reflectă modul de implicare a elevilor în activități de voluntariat la nivelul școlii sau al comunității*

3.3. Prezentarea modalităților de celebrare a diferitelor sărbători și tradiții religioase, în viața personală și în comunitățile de apartenență

- *realizarea de scurte compuneri referitoare la principalele sărbători și evenimente legate de viața familiei, valorificând experiențele personale*
- *participarea la sărbători religioase sau laice ale comunității, în diferite moduri (de exemplu, realizarea de serbări, interpretarea de colinde sau cântece tradiționale)*
- *organizarea de minianchete cu persoane în vârstă de la nivelul comunității, pentru împărtășirea de informații referitoare la modul de celebrare a unor sărbători în trecut (de exemplu, „La un interviu”, „Povestea bunicii/bunicului”)*
- *elaborarea unor proiecte individuale, în perechi sau în echipă, pe teme precum: „Crăciunul în familia mea”, „Cum ne pregătim pentru Învierea Domnului”, utilizând tehnici diferite (de exemplu, texte, fotografii, colaje)*

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi*
Dumnezeu se face cunoscut omului	Crearea lumii (Dumnezeu – Izvorul existenței și Părintele omenirii; crearea îngerilor și lucrarea lor; crearea lumii văzute; unicitatea și specificitatea ființei umane; primele relatări biblice despre Dumnezeu) Prima familie: Adam și Eva (crearea omului – bărbat și femeie; darul vieții; promisiunea venirii Mântuitorului; responsabilitatea omului față de creație; cunoașterea lui Dumnezeu din diversitatea și unitatea creației) Prietenia lui Dumnezeu cu Noe și Avraam (credința în Dumnezeu cel adevărat; legământul lui Dumnezeu cu Noe și Avraam; începuturile poporului ales) Iosif și frații săi – model de iertare (Iacov și cei 12 fii; strămutarea în Egipt a poporului ales; puterea iertării) Moise, omul care a vorbit cu Dumnezeu (eliberarea din robia egipteană; drumul spre Țara Făgăduinței; primirea Decalogului) De la regele David la Împăratul Hristos (regele David, strămoșul Mântuitorului; pregătirea omenirii pentru venirea Mântuitorului)
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	Decalogul: importanța lui în viața omului (Decalogul ca dar al iubirii lui Dumnezeu; actualitatea Decalogului) Răspunsul omului la chemarea lui Dumnezeu (chemarea lui Dumnezeu în Vechiul Testament; persoane biblice care au răspuns la chemarea lui Dumnezeu: Samuel/Ieremia) Mărturisirea credinței în Vechiul Testament (modalități de mărturisire a credinței în Vechiul Testament; exemple: Ilie/Daniel) Calitățile omului și slujirea lui Dumnezeu (rolul calităților personale în viața omului; exemple biblice de valorizare a calităților personale – construirea templului din Ierusalim/psalmii lui David/pildele lui Solomon)
Viața creștinului împreună cu semenii	Respectul, în lumina credinței (respectul față de sine, față de părinți, față de colegii de clasă, față de semenii; exemple biblice: David și Ionatan/Ruth și Noemi/Daniel și prietenii lui) Slujirea propriului popor (modalități de manifestare a iubirii față de propriul popor; exemple biblice: Moise/Daniel) Ajutorul oferit semenilor (ajutorul ca formă de exprimare a credinței și a iubirii lui Dumnezeu; ajutorul oferit părinților și colegilor; persoane care au nevoie de ajutor; modalități de ajutorare; exemple biblice de ajutorare: Iosif/Elisei) Dialogul despre credința în Dumnezeu (importanța dialogului despre Dumnezeu; contexte de dialog despre credință; exemple de persoane biblice care au vorbit semenilor despre Dumnezeu: Iona/slujnica lui Neeman Sirianul)
Viața comunității și sărbătorile creștine	Sărbătoarea – timp sfânt și de bucurie (pregătirea pentru sărbătoare; sărbători în familie: ziua de naștere; onomastica – semnificația religioasă; sfântul ocrotitor al familiei/ziua familiei creștine; cum participă copiii la sărbători) Relația dintre sărbătorile religioase și alte sărbători (Sărbătoarea Sfântului Apostol Andrei și Ziua Națională a României; Nașterea Domnului și Anul Nou; Florii, Paști și Rusalii; sărbători civile legale: Ziua femeii, Ziua copilului; sărbători populare; confluente și specificități)

* Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice. Activitățile de învățare sugerate oferă o imagine posibilă privind contextele de dobândire a acestor competențe. Aspectele detaliate în paranteză oferă o perspectivă de abordare a fiecărui element de conținut, iar profesorul va alege cel puțin un exemplu dintre variantele marcate cu „/”.

CLASA a VI-a**Competențe specifice și exemple de activități de învățare****1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței****Clasa a VI-a****1.1. Prezentarea cronologică a principalelor evenimente din viața și activitatea Mântuitorului Iisus Hristos, pe baza textelor biblice**

- exerciții de identificare pe hartă a locurilor sfinte precizate în temele studiate (de exemplu, Țara Sfântă, Nazaret, Betleem, Ierusalim, râul Iordan)
- realizarea de tabele cronologice/hărți conceptuale/scheme pentru sistematizarea informațiilor referitoare la viața și activitatea Domnului Iisus Hristos
- exerciții de identificare a ordinii logice și cronologice a evenimentelor din viața lui Iisus Hristos, prin tehnici variate (de exemplu, ordonare, numerotare, eliminare, grupare)
- participarea la activități tip joc didactic, în perechi sau în grup, care vizează selectarea/prezentarea de informații despre persoane sau evenimente biblice (de exemplu, rebus, „Plan de călătorie” – marcarea unei rute pe hartă, „Cine? Ce? Unde? Când?”, „Recunoaște personajul”, „Jurnal de călătorie în Țara Sfântă”)
- prezentarea textelor unor cântări din Sfânta Liturghie, în paralel cu prezentarea momentelor importante din viața Mântuitorului

1.2. Integrarea unor concepte specifice în prezentarea de evenimente religioase, istorice și culturale

- exerciții de identificare, în diferite contexte de comunicare, a termenilor învățați (de exemplu, subliniere, încercuire, bifare, transcriere, selectare)
- exerciții de utilizare a termenilor specifici (de exemplu, pildă, templu, învățătură, rugăciune, post, milostenie, iubire, credință, fapte bune, minune) în diferite contexte de comunicare și cu diferite sensuri (de exemplu, completarea de text lacunar, alcătuire de enunțuri)
- redactarea de texte (de exemplu, elaborarea de scurte povestiri; continuarea unei povestiri cu titlu dat sau cu titlu la alegere, pe baza unui plan de idei; redactare de mesaje, scrisori, rugăciuni simple) în care să fie descrise sentimente și trăiri personale, în legătură cu teme studiate (de exemplu, ajutor, recunoștință, puterea rugăciunii)
- identificarea unor teme sau motive nou-testamentare în anumite creații culturale, clasice sau contemporane
- analizarea semnificației cererilor din rugăciunea „Tatăl nostru”

1.3. Selectarea de informații adecvate din surse și cu mijloace variate, pe teme cu relevanță moral-religioasă

- exerciții de analiză comparativă a unor texte biblice cu texte literare privind modul în care sunt prezentate evenimente din viața Mântuitorului, utilizând tehnici variate (de exemplu, tabele, diagrame, glosare, fișe de lucru)
- stabilirea de asocieri/corespondențe între proverbe/zicători și expresii biblice
- observarea unor icoane/fresce/creații plastice care prezintă evenimente din viața Maicii Domnului și a Domnului Iisus Hristos, cu scopul identificării unor elemente de specificitate în reprezentarea plastică (de exemplu, chipuri, lumină, umbre, culori, simboluri)
- realizarea în echipe a unor miniproiecte pe teme variate (de exemplu, „Pelerin în Țara Sfântă”, „Mănăstirile din județul meu”, „Sfinți români”, „Icoane vechi din zona...”), valorificând informații din domenii variate (religie, arte, istorie, geografie) învățate la școală sau identificate în atlase, enciclopedii, reviste, media, Internet

2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase

Clasa a VI-a

2.1. Prezentarea unor modele spirituale, pe baza textelor biblice, religioase, literare studiate

- analiza mesajului moral-religios din pildele Domnului Iisus Hristos, din perspectiva modelelor spirituale (de exemplu, Pilda vameșului și a fariseului, Pilda celor doi datornici)
- realizarea de caracterizări ale unor persoane biblice sau din texte literare, din perspectiva unor virtuți/valori reprezentative (de exemplu, Sfântul Ioan Botezătorul – curajul; Dreptul Simeon – speranța; Dreptul Iosif – bunătatea; Craii de la răsărit – dărnicia; Apostolii – credința)
- exerciții de argumentare a unei opinii personale referitoare la teme de morală religioasă abordate în activitatea din clasă, utilizând metode și tehnici diverse (de exemplu, alegere duală/multiplă; tehnici interactive – „Blazonul personal”, „Cubul”, joc didactic „Cred.../Pentru că.../În consecință...”)
- elaborarea unor miniproiecte pe tema vieții și activității unor personalități la nivelul comunitar/național, care s-au remarcat ca modele de credință și patriotism, utilizând tehnici variate (de exemplu, „Știu/Vreau să știu/Am învățat”, „Diamant”, „Mozaic”)
- analiza mesajului moral-religios exprimat în diferite forme și izvoare istorice (de exemplu, documente, pisanii, cronicile, scrisori, inscripții funerare), identificate în mediul virtual sau prin vizitarea de ctitorii ale unor domnitori români

2.2. Relaționarea pozitivă cu colegii, în activități, sarcini de învățare, situații-problemă, utilizând reguli de comportament moral-religios

- participarea la discuții de grup despre modalitățile în care se poate aplica porunca iubirii în relația cu colegii sau alți copii aflați în situații speciale (de exemplu, copii cu dizabilități, copii care au părinții în străinătate, copii fără părinți, copii aflați în situația de abandon școlar)
- implicarea în rezolvarea unor situații problemă care apar în clasă sau în școală, cu respectarea regulilor de comportament religios-moral, însoțită de reflecția asupra acestora (de exemplu, „Ce ai face dacă...”, „Ce s-ar întâmpla dacă...”)
- realizarea unor activități cu rol de reflecție asupra modului de implicare personală în practicarea valorilor moral-religioase (de exemplu, elaborarea de felicitări sau scrisori pe tema „Recunoștința față de părinții mei”; realizarea de texte scurte pe tema „Primul meu pas spiritual”; crearea de mesaje pe tema „Schimbare prin iertare”)

3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase

Clasa a VI-a

3.1. Analizarea unor moduri de manifestare a diversității religioase în viața personală, a grupurilor de apartenență, a comunității

- lecturarea unor texte biblice referitoare la iubirea Domnului Iisus Hristos față de toți oamenii, indiferent de religie sau de naționalitate (de exemplu, vindecarea slugii sutașului din Capernaum)
- realizarea de colaje, postere, pliante, mesaje-cheie cu rol de exemplificare a unor valori moral-religioase (de exemplu, iubirea și purtarea de grijă a lui Dumnezeu față de toți oamenii, respectarea diversității), utilizând tehnici variate (de exemplu, texte biblice, imagini, reproduceri după icoane sau tablouri, desene)
- analiza unor studii de caz pe tema diferitelor confesiuni care există la nivelul comunității, prin evidențierea similitudinilor sau specificității de ordin cultic, ritualic
- participarea la jocuri de rol pe tema respectării diferitelor norme moral-religioase, cu scopul exersării diferitelor tipuri de atitudini și comportamente

3.2. Asumarea unor responsabilități față de sine și față de ceilalți, prin raportarea la valorile moral-religioase

- povestirea unor întâmplări din viața proprie sau a semenilor, în care s-au aplicat învățăturile dobândite la ora de Religie (de exemplu, credința, iertarea, rugăciunea, recunoștința, milostenia, păstrarea sănătății)
- realizarea unor interviuri cu proprii părinți pe tema rolului familiei în creșterea și dezvoltarea copiilor
- analiza de fotografii din arhiva personală sau de pe rețeaua Internet (de exemplu, site-ul parohiei/episcopiei/patriarhiei), care prezintă aspecte religioase din viața personală sau a

Clasa a VI-a*comunității*

- realizarea unor microcercetări (de exemplu, observații, anchete, sondaje de opinie) pe teme referitoare la aspecte concrete din viața religioasă a comunității
- participarea la discuții cu personalul de cult sau cu alți membri ai comunității pe tema acțiunilor sau lucrărilor bisericii, care au în vedere ajutorarea semenilor
- realizarea unor activități cu caracter social-filantropic pentru membrii comunității

3.3. Analizarea rolului diferitelor sărbători și tradiții religioase în viața personală și a comunității, cu identificarea de elemente de specificitate pentru diferite comunități

- exerciții de utilizare a calendarului creștin-ortodox pentru identificarea diferitelor sărbători religioase
- identificarea elementelor de specificitate ale tradițiilor creștine comparativ cu alte tradiții și obiceiuri, prin activități de tip joc (de exemplu, „Oul de cuc”, „Taie ce nu se potrivește”)
- organizarea de miniproiecte pe teme referitoare la modul de celebrare a diferitelor sărbători religioase, folosind metode și tehnici diverse (de exemplu, „Agenția de turism”, „Amintiri de la sărbătoarea...”, „Târgul de Crăciun”, „Buletinul de știri”)
- organizarea unor discuții referitoare la semnificația și rolul procesiunilor și pelerinajelor creștine, care să valorifice experiențele personale
- redactarea unui mesaj scris (de exemplu, scrisoare, e-mail) către un prieten real sau imaginar, care să prezinte aspecte privind modul de celebrare a unei sărbători religioase în familie sau comunitate

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi*
Dumnezeu se face cunoscut omului	• Țara Sfântă în vremea Mântuitorului Hristos (aspecte geografice și istorice; aspecte generale privind viața religioasă, socială și familială a evreilor) • Nașterea și copilăria lui Iisus Hristos (Bunavestire; Nașterea și copilăria lui Iisus Hristos; Sfânta Fecioară Maria – Născătoarea de Dumnezeu) • Botezul Domnului (viața și predica Sfântului Ioan Botezătorul; Botezul Domnului) • Iisus Hristos, Învățătorul lumii (alegerea Apostolilor; învățarea directă, prin pilde și prin minuni; marea poruncă a iubirii; iubirea față de toți semenii) • Iisus Hristos, Mântuitorul lumii (Pătimirile, jertfa pe Cruce, moartea și Învierea Domnului; deschiderea raiului pentru toți oamenii) • Înălțarea Domnului Iisus Hristos (Înălțarea Domnului la cer și trimiterea Duhului Sfânt; misiunea apostolilor și a urmașilor acestora; prezența Mântuitorului Hristos în Sfânta Liturghie)
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	• Mărturii despre ajutorul primit de la Dumnezeu (ajutorul primit în diferite situații ale vieții; importanța mărturisirii ajutorului primit; exemple biblice – vindecarea celor doi orbi/vindecarea slăbănogului de la Vitezda) • Recunoștința pentru binele primit (exprimarea recunoștinței față de părinți, față de colegi și semenii; exemple biblice – mulțumirea adusă de leprosul vindecat) • Efortul pentru schimbarea vieții (importanța autocunoașterii și nevoia de îndrumare duhovnicească; rolul rugăciunii și al spovedaniei; exemple biblice – Sfântul Apostol Matei/Zaheu) • Mărturisirea credinței în Iisus Hristos (apostolii, modele de mărturisire a credinței; exemple biblice: potolirea furtunii pe mare/pescuirea minunată/mărturisirea lui Petru și cea a lui Toma, înainte și după Înviere; exprimarea credinței, în viața de zi cu zi)

Viața creștinului împreună cu semenii	• Rugăciunea, temei și putere a vieții creștine (rolul rugăciunii; rugăciunea în familie; exemple de rugăciuni pentru sine, pentru membrii familiei și pentru semenii; pilde despre puterea rugăciunii – Pilda vameșului și a fariseului/lair/femeia canaaneancă) • Rugăciunea „Tatăl nostru” (semnificație, explicare, contexte de rostire) • Iertarea, semn al bunătății sufletești (rolul împăcării și al iertării în relațiile cu Dumnezeu, cu sine și cu semenii; cuvintele Mântuitorului despre iertare; Pilda celor doi datornici; dragostea, respectul și iertarea în familie) • Milostenia, manifestare a iubirii față de semenii (semnificație, rol, modalități de împlinire; înmulțirea pâinilor și a peștilor, darul oferit de un copil/transformarea apei în vin la nunta din Cana, prin mijlocirea Maicii Domnului)
Viața comunității și sărbătorile creștine	• Tradiții de Crăciun; tradiții de Paști (tradiții religioase și populare în România și în străinătate) • Pelerinaje și procesiuni creștine (rolul pelerinajelor și al procesiunilor; locuri importante de pelerinaj; sfinți români și cinstirea lor)

* Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice. Activitățile de învățare sugerate oferă o imagine posibilă privind contextele de dobândire a acestor competențe. Aspectele detaliate în paranteză oferă o perspectivă de abordare a fiecărui element de conținut, iar profesorul va alege cel puțin un exemplu dintre variantele marcate cu „/”.

CLASA a VII-a**Competențe specifice și exemple de activități de învățare****1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței****Clasa a VII-a****1.1. Analizarea manifestării lucrării Duhului Sfânt în viața Bisericii și în devenirea spirituală a omului, pe baza unor texte religioase**

- participarea la discuții pe teme referitoare la: asemănarea omului cu Dumnezeu, Duhul Sfânt – Persoană a Sfintei Treimi, Sfintele Taine
- analizarea atributelor Duhului Sfânt în rugăciunea „Împărate ceresc”
- lecturarea unor texte biblice reprezentative referitoare la viața Bisericii primare: întemeierea Bisericii, primele comunități creștine, propovăduirea învățaturii de către Sfinții Apostoli, martiriul Sfântului Ștefan, minuni făcute de către Sfinții Apostoli
- identificarea de informații pe tema răspândirii creștinismului în lume și în țara noastră, utilizând diferite surse (de exemplu, texte referitoare la vestirea creștinismului în Dobrogea, texte ale creațiilor populare despre prezența Sfântului Apostol Andrei)
- realizarea de organizatoare grafice de diferite tipuri (de exemplu, tabele cronologice, hărți conceptuale, scheme comparative) pentru sistematizarea informațiilor referitoare la întemeierea și răspândirea creștinismului

1.2. Compararea unor modalități diverse de manifestare a vieții religioase sau a unor aspecte de învățură religioasă

- realizarea unor prezentări pe tema lucrării Sfântului Duh în viața Bisericii și a omului, utilizând diferite tipuri de materiale-suport (de exemplu, icoane, ilustrații, hărți, elemente de istorie locală)
- elaborarea de tabele comparative privind elementele de specificitate ale Sfintelor Taine (de exemplu, scopuri, aspecte de timp și spațiu pentru realizarea lor, efecte)
- realizarea de miniproiecte pe teme legate de elemente de specificitate a bisericii și rolul acesteia în viața religioasă a comunității (de exemplu, „Sunt ghid la biserica mea”, „Povestea bisericii”)
- analizarea textului „Fericiților” în relație cu modalitățile concrete de trăire a credinței în viața cotidiană
- exerciții de identificare a aspectelor comune și a celor specifice din Fericiți și din Decalog, precum și a modalităților de aplicare a acestora în viața cotidiană

1.3. Analizarea unui mesaj moral-religios, comunicat în forme variate

- stabilirea de corespondențe între icoane și texte biblice referitoare la marile sărbători creștine (de exemplu, Nașterea Domnului, Botezul Domnului, Învierea Domnului, Înălțarea Domnului, Pogorârea Duhului Sfânt)
- observarea unor elemente de specificitate în icoane sau alte creații plastice cu teme religioase, prezente în diferite medii (de exemplu, în biserici, în muzee, în expoziții de artă)
- organizarea unor expoziții cu produse realizate de elevi (de exemplu, desene, icoane, colaje) în cadrul orelor de Religie sau în cadrul unor activități extrașcolare
- identificarea unor simboluri religioase exprimate în diferite forme de comunicare (de exemplu, colinde, iconografie, arhitectură bisericească)

2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase**Clasa a VII-a****2.1. Identificarea de repere și modele dezirabile din punct de vedere religios, în plan personal și social**

- participarea la discuții despre rolul modelelor în viață: nevoia de modele, criteriile de alegere a modelelor, modele autentice și false modele, cum poți deveni model pentru alții
- organizarea de dezbateri pe tema rolului pe care îl au modelele în luarea unor decizii personale la adolescență

Clasa a VII-a

- exerciții de reflecție asupra propriilor opțiuni în alegerea modelelor (de exemplu, modele preluate de la sfinți, de la părinți sau alți membri ai familiei, de la profesori, de la colegi, de la persoane din comunitate sau din mass media)
- participarea la întâlniri cu personalități din diferite domenii de activitate, ce pot avea rol de modele (de viață, de carieră) care valorifică darurile primite de la Dumnezeu
- analizarea mesajului moral-religios din pildele Domnului Iisus Hristos, cu relevanță pentru lucrarea Duhului Sfânt în viața omului și în lume (de exemplu, Pilda talanților, Pilda viței și a mlaștelor, Pilda grăuntelui de muștar)

2.2. Formularea unor opinii personale privind aplicarea normelor moral-religioase în viața personală și a grupurilor de apartenență, în relație cu normele civice

- participarea la discuții despre importanța, pentru viața personală, a familiei și a comunității, a normelor moral-religioase legate de bine, adevăr, prietenie, sens al vieții, comportament autentic, cu exemplificări biblice (de exemplu, prietenii slăbănogului din Capernaum)
- exerciții de elaborare în grup a unor reguli de comportament specifice diferitelor contexte (școlare, familiale, sociale), în acord cu valorile moral-religioase, prezentate în forme variate (de exemplu, fișe, postere, prezentări cu ajutorul noilor tehnologii, dezbateri)
- analizarea unor studii de caz pornind de la situații concrete de încălcare a unei reguli, pe baza unui set de întrebări (de exemplu, „Care au fost urmările nerespectării acelei reguli?”, „Cum s-a simțit cel care nu a respectat regula?”, „Dar cei care au avut de suferit în urma încălcării acelei reguli?”, „Ce soluții pentru îmbunătățirea situației se pot aplica?”)
- realizarea de corelații între norme moral-religioase și norme civice date sau identificate prin discuții, în relație cu noțiunile de: libertate, dreptate, adevăr, responsabilitate
- elaborarea unor scurte eseuri despre diferite valori moral-religioase (de exemplu, prietenie, iubire, frumos, adevăr, bucurie, ideal de viață)

3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase**Clasa a VII-a****3.1. Argumentarea importanței respectului pentru diversitate și a comunicării între persoane/grupuri**

- participarea la discuții privind importanța comunicării și a respectului pentru diversitate, pornind de la situații concrete, filme, povestiri, imagini, pilde biblice
- analizarea unor studii de caz pe tema discriminării copiilor, pe aspecte legate de diferențele în funcție de etnie, religie, stare de sănătate
- implicarea în jocuri de rol pe tema efectelor comunicării sau ale lipsei de comunicare, în diferite contexte, valorificând învățătura Mântuitorului Iisus Hristos despre valoarea persoanei umane
- identificarea unor aspecte de credință comune diferitelor culte existente la nivelul comunității (de exemplu, sărbători comune, sfinți comuni, valori comune), utilizând diferite surse de informare (de exemplu, Internet, discuții cu personal de cult sau membri ai diferitelor culte religioase din comunitate)

3.2. Manifestarea reflecției critice față de responsabilități asumate în viața proprie și a comunității, prin raportarea la valori moral-religioase

- participarea la discuții despre valori moral-religioase: ce sunt, care sunt, ce rol au în viața omului
- exerciții de caracterizare, printr-o valoare centrală, a diferitelor persoane (de exemplu, persoana proprie, colegi, prieteni, personalități din diferite domenii de activitate, sfinți)
- analizarea unor întâmplări asumate de elevi ca eșecuri personale și propunerea de soluții pentru recăștigarea încrederii în propria persoană, pornind de la exemple privind lucrarea harului Duhului Sfânt în viața copiilor și a tinerilor
- organizarea de jocuri de rol cu scopul empatizării cu diferite roluri și al conștientizării importanței asumării de responsabilități (de exemplu, „Părinte pentru o zi”, „Profesor pentru o zi”)

3.3. Argumentarea importanței participării fiecărei persoane la viața spirituală a comunității, ca membru activ al acesteia

- elaborarea în echipă a unui plan anual de activități desfășurate în parteneriat școală-familie-parohie, pentru petrecerea timpului liber împreună cu familia, colegii, membri ai comunității religioase

Clasa a VII-a

- participarea la discuții pe tema importanței sărbătorilor creștine pentru păstrarea spiritului familial și comunitar
- realizarea de miniproiecte pentru elaborarea unor materiale promoționale (de exemplu, pliante, articole pentru revista școlii, articole pentru site-ul parohiei/comunității) privind viața spirituală a comunității (de exemplu, tradiții religioase, modalități de celebrare a unor sărbători, alte evenimente semnificative)
- implicarea în acțiuni de voluntariat, desfășurate în cadrul unor colaborări ale școlii cu diferiți parteneri sociali (Biserică, Primărie, Poliție, ONG-uri)

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi*
Dumnezeu se face cunoscut omului	• Viața omului și asemănarea cu Dumnezeu (viața omului pe pământ și viața veșnică; nevoia omului de creștere și împlinire spirituală) • Lucrarea Duhului Sfânt în lume (Duhul Sfânt, Persoană a Sfintei Treimi; puterea sfințitoare și dătătoare de viață a Duhului Sfânt; împărtășirea harului divin oamenilor; rugăciunea „Împărate ceresc”) • Pogorârea Duhului Sfânt la Cincizecime (scopul trimeriei Duhului Sfânt în lume; evenimentul Pogorării Duhului Sfânt peste apostoli – ziua de naștere a Bisericii/comunitatea celor botezați – Biserica; propovăduirea Sfinților Apostoli; convertirea Sfântului Apostol Pavel; alegerea episcopilor și a preoților pentru conducerea și slujirea comunității creștine) • Sfintele Taine în viața creștinilor (Harul Duhului Sfânt prezent în Biserică; prezentare generală a rolului și a semnificației Sfintelor Taine; roadele primirii Sfintelor Taine) • Darurile Duhului Sfânt (darurile de la Dumnezeu, ca responsabilitate pentru sine și pentru ceilalți; Pilda talanților; exemple de sfinți ca modele de cultivare a darurilor)
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	• Credința în primele comunități creștine (definirea creștinismului; modalități de relaționare și trăire a credinței; depășirea dificultăților cu ajutorul Duhului Sfânt) • Comuniunea credincioșilor în Biserică (Pilda viței și a mlădițelor, creștinul – membru al Bisericii; parohia – „familia” din biserică; familia – „biserica de acasă”) • Biserica – lăcaș de închinare și de sfințire a omului (semnificații; elemente de arhitectură și pictură religioasă; locul icoanelor și a obiectelor de cult în biserică; aspecte specifice ale lăcașurilor de cult în diferite religii/confesiuni) • Biserica în istorie (răspândirea creștinismului în lume și pe teritoriul țării noastre, dobândirea libertății religioase în timpul Sfântului Împărat Constantin cel Mare/mărturisirea credinței în istoria Bisericii)
Viața creștinului împreună cu semenii	• Manifestarea bucuriei în viața omului („Fericirile”; momente și contexte de bucurie în viața cotidiană: bucuria pentru valori spirituale și materiale, bucuria întâlnirii cu semenii, bucuria pentru împlinirile proprii și ale semenilor, bucuria iertării) • Frumosul în viața creștinului (frumusețea spirituală a omului; frumusețea comportamentului; frumusețea în artă; frumusețea naturii) • Prietenia și iubirea, valori pentru viață (Minunea vindecării slăbănogului din Capernaum; relația dintre iubire și prietenie; aspecte specifice la vârsta adolescenței)
Viața comunității și sărbătorile creștine	• Praznicile împăratești (aspecte biblice; reprezentări iconografice; aspecte specifice de sărbătorire în diferite comunități) • Sărbători închinare Maicii Domnului și sfinților (aspecte biblice și patristice; reprezentări iconografice; aspecte specifice de sărbătorire în diferite comunități)

* Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice. Activitățile de învățare sugerate oferă o imagine posibilă privind contextele de dobândire a acestor competențe. Aspectele detaliate în paranteză oferă o perspectivă de abordare a fiecărui element de conținut, iar profesorul va alege cel puțin un exemplu dintre variantele marcate cu „/”.

CLASA a VIII-a**Competențe specifice și exemple de activități de învățare****1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței****Clasa a VIII-a****1.1. Argumentarea importanței asumării modelului de iubire trinitară pentru împlinirea personală și a comunității**

- participarea la discuții pe teme precum: iubirea, descoperirea lui Dumnezeu, mărturisirea credinței, cuvântul lui Dumnezeu
- lecturarea unor texte care prezintă învățătura despre Sfânta Treime (texte biblice, texte privind viața unor sfinți care au explicat învățătura despre Sfânta Treime – Sfântul Spiridon/Sfântul Patrick)
- explicarea „Simbolului credinței”, din perspectiva iubirii Dumnezeului Treimic față de om
- vizionarea unor fragmente din filme tematice (de exemplu, filmul „Andrei Rubliov” de Andrei Tarkovski)

1.2. Formularea de argumente pentru susținerea importanței unor idei, fapte, evenimente cu relevanță moral-religioasă, în plan individual și social

- analizarea modului de manifestare a iubirii divine în diferite pilde și minuni ale Mântuitorului
- elaborarea unor compuneri pe teme precum: „Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului”, „Lumea, darul lui Dumnezeu pentru om”, „Icoana, chipul omului ajuns la sfințenie”
- participarea la dezbateri pe teme privind fapte și evenimente cu relevanță moral-religioasă la nivelul comunității

1.3. Compararea modurilor în care un mesaj religios poate fi exprimat prin forme de comunicare diferite

- analizarea unor simboluri religioase exprimate în diferite forme de comunicare (de exemplu, muzică religioasă, iconografie, pictură și arhitectură religioasă)
- elaborarea de miniproiecte de grup pe teme privind rolul muzicii/al literaturii/al artei în viața omului, cu accent pe valorile moral-religioase transmise prin intermediul acestora, utilizând mijloace variate de informare și de prezentare
- realizarea de comparații între muzica laică, muzica religioasă și cântarea liturgică, pe baza unui set de criterii date (de exemplu, scopul muzicii, sentimente exprimate, contexte de audiență, modalități de exprimare, autori)
- exerciții de identificare în iconografie a modului de reprezentare a Persoanelor Sfintei Treimi
- realizarea de prezentări a lecturilor personale din anul școlar curent, cu relevanță pentru valorile moral-religioase (de exemplu, texte de literatură referitoare la mari sărbători sau la viața morală, psalmi, pilde biblice)

2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase**Clasa a VIII-a****2.1. Evidențierea implicațiilor moral-religioase pe care modelele urmate le pot avea în viața personală și socială**

- analizarea mesajului moral-religios din pildele Domnului Iisus Hristos, cu relevanță pentru înțelegerea iubirii lui Dumnezeu față de om și față de lume (de exemplu, Pilda semănătorului, Pilda întoarcerii fiului risipitor, Pilda samarineanului milostiv)
- lecturarea biografiei unor personalități religioase din perspectiva valorilor pe care le reprezintă (de exemplu, optimismul, asumarea alegerilor, efortul pentru propria devenire, perseverența în împlinirea personală)
- identificarea unor modele relevante din perspectivă creștină în cultura națională sau internațională
- exerciții de reflecție pe tema rolului modelelor din viața proprie, organizate în forme variate (de

Clasa a VIII-a

exemplu, scurte eseuri, filmulețe de prezentare, postere care să ofere răspunsuri la întrebări reflexive de tipul „Ce admir la...”, „Persoana care m-a susținut...”, „Vreau să fiu ca...”, „Scopul meu în viață”)

2.2. Asumarea de responsabilități specifice în contexte școlare și extrașcolare de colaborare cu ceilalți, respectând diversitatea grupului, inclusiv cea religioasă

- *exerciții de autoevaluare a limbajului, a gesturilor, a comportamentului față de colegi, profesori, părinți în diferite contexte de relaționare*
- *organizarea unor activități de premiere între colegi, care să evidențieze implicarea personală în aplicarea/practicarea unor valori moral-religioase (de exemplu, iubire, ajutorare, milostenie, prietenie)*
- *analizarea unor cazuri de comportamente în acord/dezacord cu porunca iubirii aproapelui, care să evidențieze importanța respectului pentru diversitatea religioasă*
- *participarea la exerciții de reflecție pe tema relației dintre libertate și responsabilitate în relație cu valorile moral-religioase, pe baza unui set de întrebări (de exemplu, „Ce înseamnă libertatea în viața mea?”, „Cum îmi manifest responsabilitatea față de ceilalți?”) sau pe baza unor modele date (de exemplu, fereastra lui Johari)*

3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase**Clasa a VIII-a****3.1. Susținerea rolului valorilor spirituale comune ale oamenilor, ca factor de promovare a comuniunii și ca sursă de rezolvare a problemelor ce apar în viața cotidiană**

- *realizarea, pe parcursul anului școlar, a unui glosar cu texte biblice referitoare la iubirea dintre semenii și valorile spirituale comune ale oamenilor*
- *analizarea unor studii de caz promovate în mass-media, care ilustrează modalități de manifestare a iubirii față de oameni*
- *participarea la întâlniri cu persoane mai în vârstă (părinți, bunici, membri ai comunității), pentru împărtășirea de informații referitoare la valorile vieții lor (de exemplu, care sunt valorile cele mai importante, când și-au internalizat aceste valori, cum le-au influențat viața, ce valori comune au cu copiii/tinerii din actuala generație)*
- *elaborarea unor pliante/postere/eseuri pe tema implicării copiilor și tinerilor în ameliorarea problemelor specifice lumii contemporane*

3.2. Analizarea calităților personale care susțin etapele propriei deveniri, în relație cu valorile moral-religioase

- *participarea la discuții pe diferite teme: relația valori – scopuri – priorități – reușită, identificarea ipostazelor și a calităților personale care conferă valoare unui om*
- *elaborarea de liste cu valorile importante ale actualei generații de adolescenți*
- *organizarea de discuții cu persoane adulte pe tema rolului muncii și al efortului personal pentru propria devenire*
- *exerciții de identificare a unor asemănări și deosebiri în ceea ce privește valorile proprii și cele ale persoanelor din jur (de exemplu, colegi, prieteni, părinți, profesori), legate de aspecte precum libertatea, responsabilitatea, speranța, munca*
- *exerciții de realizare a unei hărți conceptuale a dezvoltării personale viitoare, pornind de la posibilitățile de valorificare a valorilor moral-religioase proprii*

3.3. Implicarea în activități și proiecte individuale și de grup, centrate pe nevoi și aspecte de viață spirituală a comunității

- *rostirea Crezului, a rugăciunii „Tatăl nostru” și interpretarea unor cântări liturgice în vederea participării active la cultul divin public*
- *identificarea unor acțiuni de voluntariat la nivelul comunității, în care se pot implica elevii pe parcursul unui an școlar*
- *proiectarea și organizarea de activități variate (de exemplu, serbări de muzică religioasă/colinde, expoziții cu lucrări ale elevilor, excursii, acțiuni de binefacere), împreună cu copii de alte etnii, credințe sau naționalități diferite de la nivelul comunității*

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi*
Dumnezeu se face cunoscut omului	Iubirea, temeiul vieții (Dumnezeu este iubire; crearea, mântuirea și sfințirea lumii din iubire; „Ismul iubirii”) Descoperirea Sfintei Treimi în istoria biblică (caracterul personal și întreit al lui Dumnezeu; descoperirea lui Dumnezeu în Vechiul Testament și în Noul Testament) Mărturisirea Sfintei Treimi în „Simbolul de credință” („Crezul”, sinteza învățării creștine; învățături despre Persoanele Sfintei Treimi, desprinse din „Crez”; analogii ale unor elemente din creație cu Sfânta Treime) Sfânta Treime în Sfânta Liturghie și în viața Bisericii (Sfânta Treime în Sfânta Liturghie; rugăciuni și cântări închinare Sfintei Treimi; cinstirea Sfintei Treimi prin semnul crucii; icoana Sfintei Treimi)
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	Cuvântul lui Dumnezeu, lumină pentru oameni (inspirația Scripturii; actualitatea mesajului biblic; împlinirea cuvântului lui Dumnezeu; Pilda semănătorului) Domnul Iisus Hristos, Lumina lumii (învățătura Mântuitorului, lumină a lumii; minunea vindecării orbului din naștere)
Viața creștinului împreună cu semenii	Libertate și responsabilitate în viață (conștiința – glasul lui Dumnezeu în viața omului; nevoia de argumentare și asumare a propriilor decizii la vârsta adolescenței; contexte și criterii de alegere a valorilor, a principiilor, a prietenilor, a profesiei, a drumului vieții; limitarea libertății prin dependențe; Pilda întoarcerii fiului risipitor) Optimismul și stăruința în viața omului (optimismul în textele biblice – Dreptul Iov; optimism și provocări în viața tinerilor; adolescența și devenirea spirituală; contexte și scopuri ale stăruinței; perseverență și continuitate în învățare) Provocări ale lumii contemporane și atitudinea creștinilor (provocări și probleme ale societății actuale; implicarea creștinilor în prevenirea și rezolvarea conflictelor; aspecte specifice în adolescență – relații, comportamente, atitudini; Pilda samarineanului milostiv)
Viața comunității și sărbătorile creștine	Rolul muzicii în viața omului (asemănări și deosebiri între muzica laică, muzica religioasă și cântarea liturgică; sfinți melozi; exemple de cântări liturgice specifice marilor sărbători) Literatura religioasă și viața creștină (specificul textelor religioase; exemple de texte din literatura română și universală pe teme cu semnificație moral-religioasă și în relație cu sărbătorile creștine; exemple biblice și din viețile sfinților) Arta religioasă și viața creștină (arhitectură, pictură, sculptură religioasă; exemple din cultura românească și universală, din arta clasică și din arta modernă; exemple din viețile sfinților)

* Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice. Activitățile de învățare sugerate oferă o imagine posibilă privind contextele de dobândire a acestor competențe. Aspectele detaliate în paranteză oferă o perspectivă de abordare a fiecărui element de conținut, iar profesorul va alege cel puțin un exemplu dintre variantele marcate cu „/”.

Sugestii metodologice

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în aplicarea programei școlare, oferind idei și soluții posibile pentru proiectarea și derularea la clasă a activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei *Religie*.

Actuala programă școlară de *Religie* promovează principiile învățării centrate pe elev, prin focalizarea actului educațional pe experiențele, capacitățile și nevoile elevilor cu relevanță pentru domeniul moral-religios. Centrarea pe elev presupune o învățare activă (în care elevul este direct implicat în rezolvarea de sarcini de lucru), contextuală (în care noile achiziții din învățământul gimnazial se construiesc pornind de la baza de cunoștințe din învățământul primar), socială (prin faptul că promovează cooperarea și colaborarea între elevi pentru rezolvarea sarcinilor de învățare și pentru punerea în practică a valorilor moral-religioase) și responsabilă (prin faptul că elevul este susținut pentru implicarea activă și pentru asumarea de responsabilități în învățare și ca membru al comunității).

Strategii didactice

Ora de *Religie* solicită utilizarea unui cadru metodologic variat, care să îmbine strategii didactice tradiționale și moderne deopotrivă, astfel încât acestea să devină căi pentru dezvoltarea capacității elevilor de comunicare și de reflecție asupra propriei deveniri, pentru crearea unui cadru educațional bazat pe valorile moral-religioase, pentru dezvoltarea de atitudini precum încrederea, atitudinea pozitivă față de sine și față de alții, respectul pentru diferență.

De asemenea, strategiile didactice au rolul de a implica activ pe elevi în propria învățare, de a oferi acestora variate contexte de activitate cu rol de motivare pentru propria dezvoltare, de a evidenția caracterul actual al valorilor moral-religioase.

Strategiile de predare-învățare recomandate în activitățile didactice la disciplina *Religie* vizează cu precădere:

- strategii inductive, bazate pe analiza și valorificarea diferitelor contexte concrete de viață – prin: analiza unor atitudini și comportamente manifeste (exemple din texte biblice, religioase, literare; exemple din viața cotidiană); identificarea unor norme și principii moral-religioase în situații date; analiza unor exemple de respectare sau de încălcare a normelor moral-religioase; analiza rolului modelelor în viața personală și a comunității;
- strategii bazate pe învățarea prin descoperire – pornind de la diferite suporturi concret-senzoriale: seturi de imagini, icoane, ilustrații cu conținut religios-moral, fotografii care reflectă aspecte din viața religioasă proprie și din cea a familiei, imagini ce fac referire la acțiuni și elemente liturgice;
- strategii interactive, bazate pe conversație, discuții în grup, dezbateri, interviuri, tehnici ale gândirii critice – pentru identificarea modalităților de aplicare în viața cotidiană a diferitelor valori religioase; pentru evidențierea trăsăturilor morale ale unor persoane; pentru exersarea formulării de argumente sau contraargumente cu privire la un punct de vedere;
- strategii de învățare problematizată – prin implicarea elevilor în rezolvarea unor situații-problemă ce apar în grupurile de apartenență sau la nivelul comunității, pornind de la relaționarea acestora cu valorile moral-religioase;
- strategii bazate pe lecturarea de texte variate – pentru a facilita dezvoltarea vocabularului cu termeni din domeniul religios și pentru a le susține interesul față de aprofundarea mesajului textului revelat;
- strategii care valorifică jocul de rol și dramatizarea – pentru construirea unor situații de învățare în care elevii sunt puși în variate contexte de interacțiune, de evaluare critică, de reflecție asupra unor situații de viață cotidiană, de dezvoltare a creativității și a abilităților socio-emoționale;
- strategii de învățare bazată pe proiect – care își propun implicarea elevilor în activități de grup, în vederea realizării de investigații pe o temă dată sau la alegere cu relevanță moral-religioasă; proiectele pot fi realizate la nivel de grup de elevi/clasă/școală/comunitate. Temele proiectelor vor fi relaționate cu conținuturile din programa școlară și pot viza: teme specifice disciplinei *Religie*, teme interdisciplinare sau teme legate de sărbători religioase ale comunității.

Aplicarea diferitelor strategii didactice presupune alternarea diferitelor forme de organizare a activității (individuală, în grupuri mici, frontal) și utilizarea unor resurse de învățare variate: texte (biblice, religioase, literare); imagini (icoane, planșe ilustrative); softuri educaționale, CD-uri, DVD-uri; prezentări online, adaptate competențelor și conținuturilor propuse; site-uri cu informații relevante pentru domeniul religiei.

Alegerea strategiilor de învățare presupune efortul profesorului pentru personalizarea demersului didactic, fapt care înseamnă proiectarea activităților de predare-învățare în acord cu nevoi și interese specifice. Ca urmare, în acord cu prevederile *Legii educației naționale nr. 1/2011* cu completările și modificările ulterioare, profesorul decide cum va utiliza procentul de 25% din timpul alocat disciplinei (de exemplu: activități de predare-învățare adaptate la nevoi speciale de învățare, la interese speciale de cunoaștere, la specificul cultural și religios al comunității).

Una dintre strategiile de realizare a competențelor propuse este **proiectul educațional**. Prin prezenta programă școlară se propune realizarea a cel puțin un proiect educațional pe parcursul fiecărui an de studiu, care se recomandă a se derula cu prioritate în cadrul domeniului de conținut „Viața creștinului împreună cu semenii”. În elaborarea și derularea proiectului educațional, elevii, sub coordonarea profesorului, vor parcurge următoarele etape, în activitatea din clasă: a) stabilirea domeniului de interes; b) alegerea temei; c) identificarea și recomandarea resurselor bibliografice, materiale; d) precizarea elementelor de conținut; e) colectarea datelor; f) realizarea produselor; g) prezentarea rezultatelor/evaluarea proiectului; h) diseminarea rezultatelor proiectului.

În cele de mai jos prezentăm detaliate fiecare etapă:

- **stabilirea domeniului de interes**

Domeniul de conținut recomandat pentru abordarea prin proiect educațional este „Viața creștinului împreună cu semenii”. De asemenea, alte teme din programa școlară pot fi abordate prin această metodă. Temele specifice acestui domeniu vor fi utilizate de către cadrul didactic în calitate de oportunități de sprijin al elevilor pentru realizarea proiectelor alese.

Prin proiectele educaționale se va urmări sensibilizarea elevilor față de valori care se corelează cu temele abordate la nivelul fiecărei clase de studiu: la clasa a V-a – respectul, patriotismul, altruismul; întruajutorarea; la clasa a VI-a – rugăciunea/încrederea în puterea credinței, milostenia, bunătatea, iertarea; la clasa a VII-a – bucuria, frumosul, prietenia, iubirea; la clasa a VIII-a – libertatea, responsabilitatea, optimismul, consecvența/statornicia.

- **alegerea temei**

În vederea alegerii temei proiectului, pot fi realizate discuții cu elevii din clasă, invitarea la oră a unor personalități din comunitatea locală, aplicarea unor chestionare elevilor din școală. O metodă care poate fi utilizată în această etapă este brainstormingul, care permite participarea activă și creativă a elevilor unei clase în alegerea temei și care contribuie la exersarea competențelor de lucru în echipă, argumentare și negociere.

- **identificarea și recomandarea resurselor/surselor de informare**

Resursele materiale care vor fi folosite vor fi recomandate atât de profesor, cât și de elevi, dar vor fi utilizate numai cele pentru care există acordul profesorului îndrumător. Astfel, se pot utiliza atât materiale în format fizic, cât și în format electronic, linkuri către anumite pagini web realizate de elev, individual sau în echipe de lucru.

- **precizarea elementelor de conținut**

Elementele de conținut ale Proiectului educațional vor fi: Pagina de prezentare (autorul, școala, titlul, perioada elaborării, parteneri/colaboratori); Introducerea (Argument și prezentarea cadrului conceptual căruia i se subscie studiul realizat pe baza fișelor de proiect); Dezvoltarea cât mai creativă a elementelor de conținut/fișele de proiect; Concluziile studiilor efectuate; Bibliografie; Anexe (imagini, fotografii, fișe de observație, artefacte adecvate tematicilor).

- **colectarea datelor**

Elevii vor fi încurajați să-și procure informațiile cele mai semnificative pentru tema aleasă, într-o manieră personalizată, din orice secvență a învățării de pe perioada derulării proiectului educațional. În acest fel, vor deprinde că relaționarea cu colegii are o importantă funcție educativă, care poate ajuta la reușita activităților pe care le derulează.

Profesorul are un rol pregnant de facilitator al experiențelor de învățare. Vor fi încurajate activitățile care se vor desfășura în alte spații educaționale din afara unității școlare (biserici, muzee, instituții culturale, centre de creativitate, teatre, case de cultură). Sursele tehnologiei moderne vor fi în egală măsură valorificate, sub coordonarea profesorului de *Religie*.

De asemenea, în activitățile de cercetare, elevii vor fi încurajați să poarte discuții cu părinții, bunicii, preoți, monahi sau alte persoane resursă.

- **realizarea produselor**

Fișele de proiect sunt produse ale proiectului, dar acestea pot fi completate cu diferite piese originale adecvate tematicii supuse cercetării. Produsele pot fi depuse fie în format fizic, fie în format digital, fie mixt. Fiind o activitate de mare complexitate, proiectului educațional îi vor fi alocate mai multe ore.

- **prezentarea rezultatelor/evaluarea proiectului**

Această etapă se va desfășura permanent, atât sub aspectul autoevaluării, cât și al evaluării propriu-zise. La final, vor fi selectate modalități complementare/alternative de evaluare, motivante pentru elevi: o expoziție; o publicație cu materialele elaborate de elevi; hărți conceptuale; slide-uri; blog; site web; fișier video; planșe; jurnal; prezentare online; galerie virtuală; expoziție.

- **diseminarea rezultatelor proiectului**

Elevii vor fi încurajați să popularizeze portofoliile educaționale atât la nivelul clasei, școlii, cât și în afara acesteia. Vor putea alege diferite modalități de mediatizare, cum ar fi: pagina de Facebook a școlii, site-ul școlii, revista școlii, afișe, pliante, flyere.

Abordarea conținuturilor

Abordarea conținuturilor presupune o atitudine flexibilă a profesorului de *Religie*, prin accentul pus pe: valorificarea experiențelor de viață ale elevilor; accentuarea caracterului aplicativ al conținuturilor, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală; abordări diferențiate ale conținuturilor învățării, în acord cu experiențele elevilor și cu contextul social în care trăiesc aceștia; realizarea de conexiuni între *Religie* și alte discipline de studiu.

Conținuturile propuse în programa școlară nu reprezintă teme de lecții, ci unități tematice. Numărul de conținuturi de pe parcursul unui an școlar permite: abordarea unor conținuturi pe parcursul mai multor ore, în funcție de complexitatea acestora, de nivelul clasei de elevi, de particularitățile comunității; abordarea unor teme sau aspecte suplimentare, cu rol de adaptare a orei de *Religie* la specificul clasei de elevi/a comunității.

Ordinea abordării conținuturilor nu este una prestabilită prin programa școlară. Profesorul are libertatea de a planifica în manieră personalizată ordinea în care va prezenta temele, în acord cu logica firească a domeniului și cu specificul vieții religioase a comunității, precum și în relație cu teme de la alte discipline de studiu.

Din punctul de vedere al specificului domeniului teologic, s-a utilizat următoarea matrice de dezvoltare a conținuturilor:

- pentru fiecare an de studiu s-a ales o temă centrală: „Dumnezeu – Părintele omenirii” (clasa a V-a), „Dumnezeu – Mântuitorul lumii” (clasa a VI-a), „Dumnezeu – Sfințitorul lumii” (clasa a VII-a), „Dumnezeu – Sfânta Treime” (clasa a VIII-a);
- la nivelul fiecărei clase, tema centrală a fost abordată din perspectiva a patru domenii, centrate pe: aspecte de învățătură creștină („Dumnezeu se face cunoscut omului”), aspecte de morală religioasă aplicată („Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului”; „Viața creștinului împreună cu semenii”), aspecte de viață comunitară („Viața comunității și sărbătorile creștine”).

Domenii de conținut	Clasa a V-a Dumnezeu – Părintele omenirii	Clasa a VI-a Dumnezeu – Mântuitorul lumii	Clasa a VII-a Dumnezeu – Sfințitorul lumii	Clasa a VIII-a Dumnezeu – Sfânta Treime
Dumnezeu se face cunoscut omului	Dumnezeu Tatăl prezent în creație și în istorie	Domnul Iisus Hristos, Dumnezeu adevărat și Om adevărat	Duhul Sfânt – Sfințitorul lumii	Sfânta Treime, modelul iubirii supreme
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	Viața omului cu Dumnezeu	Împlinirea vieții omului prin întâlnirea cu Mântuitorul	Biserica – viața omului în Hristos, prin Duhul Sfânt	Lumina Sfintei Treimi în lume și în viața omului
Viața creștinului împreună cu semenii	A trăi împreună cu ceilalți. Modele din Vechiul Testament	A trăi împreună cu semenii. Învățătura Mântuitorului	Roade ale Duhului Sfânt în viața creștinului	Valori creștine în viața omului
Viața comunității și sărbătorile creștine	Sărbătorile în viața omului	Tradiții diverse la marile sărbători	Icoana marilor sărbători creștine	Manifestarea credinței prin artă

În abordarea conținuturilor se pot utiliza **elemente de tip predominant confesional** (rugăciuni, texte biblice și scrieri referitoare la viața unor sfinți, cântări religioase, cântări populare, patriotice, colinde), recomandate a fi abordate pe parcursul fiecărei clase. Acestea nu vor fi analizate ca unități de conținut de sine stătătoare, ci vor constitui modalități de exemplificare a temelor anterior menționate. Câteva sugestii:

- clasa a V-a:
 - audierea și/sau învățarea unor rugăciuni: fragmente din psalmii lui David (Psalmul 115, 3-5; Psalmul 148, 1-6); „Împărate ceresc”; „Cuvine-se cu adevărat”;
 - audierea și/sau învățarea unor texte biblice scurte: fragmente din pildele lui Solomon – „Nu zăbovi a face bine celui ce are nevoie când ai puțință să îl ajuți” (Pilde 3, 27); „Păzește, fiule, povața tatălui tău și nu lepăda îndemnul mamei tale” (Pilde 6, 20); „Cel care nu bagă în seamă pe prietenul său săvârșește un păcat” (Pilde 14, 21);
 - audierea și/sau învățarea de cântări religioase și cântece patriotice: „Antifonul I”; „Bine este cuvântat”; „Frații împreună”; „Nu uita că ești român!”;
 - audierea și/sau învățarea de colinde: „Aseară pe-nserate”; „Cerul și pământul”;

- lectura unor aspecte din viața unor persoane biblice și a unor sfinți: Adam și Eva, Noe, Avraam, Isaac, Iacov și fiii săi, Moise, Ghedeon, regii Saul, David și Solomon, proorocii Iona, Daniel, Ilie, Elisei;
- clasa a VI-a:
 - audierea și/sau învățarea unor rugăciuni: „Tatăl nostru”; rugăciunile dimineții și ale serii;
 - audierea și/sau învățarea unor texte biblice scurte: „Cântarea Mariei” (Luca 1,46-50); „Păziți poruncile Mele” (Ioan 14,15); „Toate câte voiți să vă faceți vouă oamenii, asemenea și voi faceți lor, că aceasta este Legea și proorocii” (Matei 7,12); marea poruncă a iubirii (Ioan 15);
 - audierea și/sau învățarea de cântări religioase și cântece patriotice: „Antifonul II”; „Trupul lui Hristos”; „Paharul mântuirii”; „Axionul”; „Acum slobozește”; „Să se îndrepteze rugăciunea mea”; „Doamne, iisuse Hristoase”; „Doamne, ocrotește-i pe românii!”;
 - audierea și/sau învățarea de colinde: „Din raiul cel luminos”; „Deschide ușa, creștine”;
 - lectura unor aspecte din viața unor sfinți: Maica Domnului, Dreptul Iosif, Sfântul Ioan Botezătorul, Sfinții Apostoli, Sfântul Evanghelist Luca;
- clasa a VII-a:
 - audierea și/sau învățarea unor rugăciuni: „Înmă curată zidește întru mine, Dumnezeu și duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele” (Psalmul 50, 11-12); „Învăță-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeu meu” (Psalmul 142,10); rugăciunea la intrarea în biserică;
 - audierea și/sau învățarea unor texte biblice scurte: „Suntem fii ai lui Dumnezeu. Și dacă suntem fii, suntem și moștenitori – moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună-moștenitori cu Hristos” (Romani 8, 16-17); „Dumnezeu toate le lucrează spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu” (Romani 8, 28);
 - audierea și/sau învățarea de cântări religioase și cântece patriotice: „Feririle”; „Heruvicul”; „Ca pe Împăratul”; „Am văzut lumina”; „Unul Sfânt”; „Frați creștini din lumea-ntreagă”; „Limba noastră”;
 - audierea și/sau învățarea de colinde: „După dealul cel mai mare”; „Legănelul lui Iisus”;
 - lectura unor aspecte din viața unor sfinți: Sfântul Apostol Andrei, Sfântul Arhidiacon Ștefan, Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, Sfântul Mare Mucenic Dimitrie - Izvârătorul de mir, Sfinții Împărați Constantin și Elena, Sfinții Trei Ierarhi, Sfânta Mare Muceniță Ecaterina, Sfinții Martiri Brâncoveni, sfinți locali.
- clasa a VIII-a:
 - audierea și/sau învățarea unor rugăciuni: „Învrednicește-ne, Doamne”;
 - audierea și/sau învățarea unor texte biblice scurte: „Să vă iubiți unul pe altul” (Ioan 15,12); „Nimic nu va putea să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu” (Romani 8,39); „Imnul iubirii” (I Corinteni 13); I Tesaloniceni 5, 14-23, Galateni 6, 1-2;
 - audierea și/sau învățarea de cântări religioase și cântece patriotice: „Pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh”; „Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Savaot”; „Cu vrednicie”; „Pe Tine Te laudăm”; „Tatăl nostru”; „Lumină lină”; „Împărate ceresc”; „Hora Unirii”; „Hai, să-ntindem hora mare”;
 - audierea și/sau învățarea de colinde: „Mare-i seara”; „În vârfuri la nouă meri”; „Domnuț și Domn din cer”; fragmente din „Oratoriul bizantin de Crăciun” de Paul Constantinescu;
 - lectura unor aspecte din viața unor sfinți: Sfântul Apostol Ioan, Sfântul Apostol Pavel, Sfântul Evanghelist Luca, Sfântul Spiridon al Trimitundei, Sfântul Patrick al Irlandei, Sfintele Împărătese Irina și Teodora, Sfântul Ioan Damaschin, Sfântul Andrei Rubliov, Sfântul Serafim de Sarov, Sfântul Siluan Athonitul.

Contexte și medii de învățare

Nevoia de a motiva elevii pentru învățare și de a-i pregăti pentru a percepe religia ca parte componentă a vieții cotidiene presupune îmbinarea între activități de învățare organizate în contexte formale, nonformale și informale. Prin specificul ei, educația religioasă permite valorificarea didactică a unor contexte variate de învățare:

- sala de clasă – lecții clasice, întâlniri cu personalități relevante pentru domeniul religiei, discuții pe teme religioase cu părinți sau cu alți membri ai comunității;
- bibliotecă – identificarea de cărți relevante pentru domeniul educației religioase, organizarea unor activități de lectură, participarea la întâlniri cu diferite personalități;
- biserică – participarea și observarea anumitor slujbe bisericești, obiecte de cult; discuții cu preotul pe teme religioase sau pentru a organiza în comun diferite evenimente la nivelul comunității;
- muzee – vizitarea unor expoziții tematice; prezentarea rezultatelor unor proiecte;
- mănăstiri, alte lăcașuri de cult – activități de observare a spațiilor sau obiectelor cu caracter sacru, discuții cu specialiști, dialoguri cu duhovnici;
- mediul virtual, Internet – utilizarea unor platforme educaționale, căutarea de informații și imagini cu caracter religios din spațiul proxim sau din alte arealuri geografice și culturale; urmărirea de secvențe muzicale, liturgice corelate cu temele planificate;

- alte spații informale (cinematograf, stradă, parc) – vizionarea unor filme pe teme cu relevanță religioasă, observarea comportamentelor oamenilor și analizarea acestora din perspectiva valorilor moral-religioase;
- comunitate – organizarea unor acțiuni de voluntariat pentru sprijinirea persoanelor aflate în situații defavorizate; acțiuni comunitare de îngrijire a mediului fizic; organizarea de expoziții, târguri, mini-campanii.

Aspecte privind evaluarea

Alături de metodele tradiționale de evaluare, probele orale, scrise și practice pentru evaluarea competențelor specifice dobândite de elevi, se recomandă a fi utilizate și metode complementare/alternative de evaluare, cum ar fi: observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor, proiectul, portofoliul, autoevaluarea precum și activități practice, realizarea unor activități care să valorifice achizițiile elevilor și să stimuleze în același timp dezvoltarea de valori și atitudini moral-religioase, analiza produselor activității elevilor.

De asemenea, exemplele de activități de învățare oferă numeroase sugestii pentru organizarea unor contexte de autoevaluare și reflecție asupra celor învățate, cu rol de valorizare a intereselor și abilităților personale, de interiorizare a valorilor și de identificare a modurilor de aplicare a acestora în viața personală și a comunității.

Procesul de evaluare va pune accent pe recunoașterea experiențelor de învățare și a competențelor dobândite de către elevi în contexte nonformale sau informale, ce au relevanță pentru domeniul educației religioase. În întreaga activitate de învățare și evaluare va fi urmărit, încurajat și valorizat progresul fiecărui elev în parte.

Ca urmare, în cadrul orei de *Religie*, cele mai importante funcții ale evaluării sunt funcția de reglare a strategiilor de predare-învățare și funcția motivațională a elevului pentru propria devenire.

Grup de lucru

Timiș Vasile	Ministerul Educației Naționale
Horga Irina	Institutul de Științe ale Educației
Cucoș Constantin	Universitatea „Al. Ioan Cuza” din Iași
Zăbavă Mihaela	Centrul Național de Evaluare și Examinare
Acatrinei Gheorghe	Școala Gimnazială Cornu Luncii, județul Suceava
Achim Mihaela	Școala Gimnazială Nr. 280 București
Argatu Adriana-Nicoleta	Liceul Teoretic „George Călinescu” Constanța, județul Constanța
Benga Cristina	Colegiul German „Goethe” București
Boha Claudia Viorica	Inspectoratul Școlar Județean Sălaj
Buchiu Ștefan	Universitatea din București
Bulugea Hrisanti	Școala Gimnazială „Voievod Neagoe Basarab” București
Corujan Ioana	Școala Gimnazială „Horea” Cluj-Napoca, județul Cluj
Dincă Gheorghe Nicolae	Inspectoratul Școlar Județean Argeș
Filip Daniela	Centrul Județean de Excelență Neamț
Guicin Mihaela-Maria	Școala Gimnazială Studina, județul Olt
Horobeț Gabriela-Fulvia	Școala Gimnazială „Elena Cuza” Iași, județul Iași
Jambore George	Patriarhia Română
Lemeni Adrian	Universitatea din București
Opriș Dorin	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
Opriș Monica	Seminarul Teologic Ortodox "Sfântul Simion Ștefan" Alba Iulia, județul Alba
Pop Ioan Marian	Școala Gimnazială „Avram Iancu” Baia Mare, județul Maramureș
Popa Ionica Viorica	Colegiul Național „Mihail Kogălniceanu” Galați, județul Galați
Timiș Ionița	Colegiul Național Pedagogic „Gheorghe Lazăr” Cluj-Napoca, județul Cluj

Unitatea de învățământ:

Clasa: a V-a

Aria curriculară: *Om și societate*Disciplina: *Religie – Cultul ortodox*

Număr de ore / săptămână: 1

Număr de săptămâni: 36

Profesor:

Avizat,
Director,

Prof. ...

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ ORIENTATIVĂ RELIGIE ORTODOXĂ – An școlar 2022-2023

Nr. crt.	Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturile învățării	Nr. ore	Săptămâna	Perioada
MODULUL I – 7 săptămâni (05 septembrie – 21 octombrie)						
1.	Dumnezeu – prezent în creație și în istorie		♦ Să ne amintim din clasa a IV-a	1	S1	05-09.09
		1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Dumnezeu și crearea lumii nevăzute	1	S2	12-16.09
		1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Dumnezeu și crearea lumii văzute	1	S3	19-23.09
		1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Adam și Eva – prima familie	1	S4	26-30.09
		1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Prietenia lui Dumnezeu cu Noe	1	S5	03-07.10
		1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Prietenia lui Dumnezeu cu Avraam	1	S6	10-14.10
		1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Iosif și frații săi – model de iertare	1	S7	17-21.10
VACANȚĂ: 22 – 30 octombrie 2022						
MODULUL II – 8 săptămâni (31 octombrie – 22 decembrie)						
		1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Moise, omul care a vorbit cu Dumnezeu	1	S8	31.10-04.11
		1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ De la regele David la Împăratul Hristos	1	S9	07-11.11
		1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Lectură pentru împodobit mintea: <i>Istoria Exodului și mântuirea științei*</i>	1	S10	14-18.11
			♦ Recapitulare/ Evaluare	2	S11-S12	21.11-02.12
		3.1; 3.2; 3.3	♦ Relația dintre sărbătorile religioase și alte sărbători (I)	1	S13	05-09.12
		3.1; 3.2; 3.3	♦ Sărbătoarea, timp sfânt și de bucurie (I)	1	S14	12-16.12
		1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Proiect educațional interdisciplinar: <i>Dăruind și dăruiești*</i>	1	S15	19-22.12
2.	Sărbătorile în viața omului					

Nr. crt.	Unitatea tematică	Competențe specifice	Conținuturile învățării	Nr. ore	Săptămâna	Perioada	
VACANȚA DE CRĂCIUN: 23 decembrie 2022 – 08 ianuarie 2023							
MODULUL III – 6 săptămâni (09 ianuarie – 17 februarie)							
3.	Viața omului cu Dumnezeu	1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 3.2	♦ Decalogul: importanța lui în viața omului (I)	1	S16	09-13.01	
		1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2; 3.2	♦ Decalogul: importanța lui în viața omului (II)	1	S17	16-20.01	
		1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Răspunsul omului la chemarea lui Dumnezeu	1	S18	23-27.01	
		1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Mărturisirea credinței în Vechiul Testament	1	S19	30.01-03.02	
		1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Calitățile omului și slujirea lui Dumnezeu	1	S20	06-10.02	
			♦ Recapitulare/ Evaluare	1	S21	13-17.02	
VACANȚĂ: 18 – 26 februarie 2023							
MODULUL IV – 6 săptămâni (27 februarie – 06 aprilie)							
4.	Sărbătorile în viața omului	1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Lectură pentru împodobit mintea: <i>Manuscrisele de la Qumran</i> *	1	S22	27.02-03.03	
		1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Proiect educațional interdisciplinar: <i>La sfat cu înțelepții Vechiului Testament</i> *	1	S23	06-10.03	
		3.1; 3.2; 3.3	♦ Sărbătoarea, timp sfințitor și de bucurie (II)	1	S24	13-17.03	
		3.1; 3.2; 3.3	♦ Relația dintre sărbătorile religioase și alte sărbători (II)	1	S25	20-24.03	
		PROGRAMUL NAȚIONAL ȘCOALA ALTFEL: 27 - 31 martie 2023 (S26)					
			♦ Recapitulare/ Evaluare	1	S27	03-06.04	
VACANȚA DE PAȘTI: 07 – 18 aprilie 2023							
09 Aprilie – Paștele Catolic/ 16 Aprilie – Paștele Ortodox							

MODULUL V – 9 săptămâni (19 aprilie – 16 iunie)						
5. A trăi împreună cu ceilalți. Modele din Vechiul Testament	1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Respectul în lumina credinței	1	S28	19-21.04	
	1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Slujirea propriului popor	1	S29	24-28.04	
	1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Ajutorul oferit semenilor	1	S30	02-05.05	
	1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Dialogul despre credința în Dumnezeu	1	S31	08-12.05	
		♦ Recapitulare/ Evaluare	1	S32	15-19.05	
PROGRAMUL SĂPTĂMÂNĂ VERDE: 22 – 26 mai 2023 (S33)						
	1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Lectură pentru împodobit mintea: <i>Educația în perioada Vechiului Testament*</i>	1	S34	29.05-02.06	
	1.1; 1.2; 1.3; 2.1; 2.2	♦ Proiect educațional interdisciplinar: <i>Personalități de seamă în istoria poporului evreu *</i>	1	S35	05-09.06	
		♦ Recapitulare finală/ Evaluare finală	1	S36	12-16.06	
VACANȚA DE VARĂ: 17 iunie – 03 septembrie 2023						

COMPETENȚE GENERALE/ COMPETENȚE SPECIFICE

Clasa a-V-a

1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței

- 1.1. Explicarea rolului personalităților din Vechiul Testament în devenirea umanității/istoria mântuirii.
- 1.2. Descrierea unor aspecte caracteristice religiei proprii, utilizând concepte specifice.
- 1.3. Identificarea mesajului moral-religios din texte sau suporturi expresive date (biblice, religioase, literare, plastice, istorice).

2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase

- 2.1. Exprimarea unor aprecieri personale privind semnificația morală a comportamentului persoanelor din textele studiate.
- 2.2. Selectarea unor reguli de comportament moral-religios din diferite contexte de viață, din perspectiva unor criterii date.

3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase

- 3.1. Evidențierea unor elemente definitorii ale propriei identități religioase.
- 3.2. Identificarea unor responsabilități față de sine și față de comunitate, după repere date, prin raportare la valorile moral religioase.
- 3.3. Prezentarea modalităților de celebrare a diferitelor sărbători și tradiții religioase, în viața personală și în comunităților de apartenență.

Notă

- ♦ * Din orele aflate la dispoziția profesorului
- ♦ Zile libere legale: 05 octombrie – Ziua mondială a Educației; 30 noiembrie – Sfântul Apostol Andrei; 1 decembrie – Ziua Națională; 24 ianuarie – Mica Unire; 1 mai – Ziua Muncii; 1 iunie – Ziua Copilului; 05 iunie – A doua zi de Rusali/ Ziua învățătorului.

Conform Art. 4 (1) din Structura anului școlar 2022-2023, aprobată prin Ordinul M.E. Nr. 326/04.04.2022, „Programul național Școala alfel și Programul Săptămâna verde se desfășoară în perioada 27 februarie – 16 iunie 2023, în intervale de câte 5 zile consecutive lucrătoare, a căror planificare se află la decizia unității de învățământ. Derularea celor două programe nu se planifică în același interval de cursuri (modul de învățare).”

Director,

Responsabil comisie metodică,

PROIECT / SCHIȚĂ DE LECȚIE

I. PARTEA INTRODUCȚIVĂ

- a. Data:
- b. Unitatea de învățământ:
- c. Clasa: **a V-a**
- d. Disciplina: **Religie – Cultul ortodox**
- e. Titlul lecției: **Iosif și frații săi – model de iertare**
- f. Durata de desfășurare a lecției: **50 de minute**

g. Competențe specifice:

- 1. Explicarea rolului personalităților din Vechiul Testament în devenirea umanității și istoria mântuirii.
- 2. Identificarea mesajului din textele biblice.
- 3. Selectarea unor reguli de comportament moral-religios din diferite contexte de viață.
- 4. Identificarea unor responsabilități față de sine și față de comunitate, prin raportare la valorile religioase.

Competențe derivate/ obiective:

- 1. Înțelegerea rolului personalității lui Iosif din Vechiul Testament în devenirea umanității și istoria mântuirii.
- 2. Identificarea tipurilor de comportament ale lui Iosif și ale fraților săi.
- 3. Perceperea virtuții iertării și a iubirii ca regulă de comportare moral- religioasă în raporturile de interacțiune cu semenii.
- 4. Aplicarea în viața de zi cu zi a învățăturilor religioase vechi- testamentare.
- h. Tipul și varianta de lecție: lecție de predare-învățare.
- i. Resurse procedurale (metode de învățământ): jocul didactic, lectura, povestirea, explicarea, rugăciunea.

j. Resurse materiale (mijloace de învățământ): aparatură modernă (videoproiector, calculator, tablă interactivă etc.) și material didactic: icoane, ilustrații, literatură religioasă, film religios etc.

k. Tipul de organizare a activității (colectivă, pe grupe și/sau individual).

l. Bibliografia (în ordinea alfabetică a autorilor, cu specificarea, titlului lucrării, editurii, anului apariției, paginilor).

II. DESFĂȘURAREA LECȚIEI (vezi tabelul).

III. SCHEMA TABLEI – cu desene – copacul cu fructe în interiorul căruia vor fi scrise cuvinte care arată roadele virtuților lui Iosif (atunci când este cazul) realizate în culorile convenționale.

IV. FIȘA DE LUCRU – în special pentru lecțiile bazate pe învățare prin descoperire, problematizare, observație independentă.

FIȘA DE EVALUARE – cu itemi corespunzători competențelor derivate/ obiectivelor

DESFĂȘURAREA LECȚIEI

Competențe derivate (corespunzătoare competențelor specifice) / obiective	Etapele (evenimentele) lecției (corespunzătoare tipului și variantei de lecție*) *De exemplu, pentru lecția de asimilare de noi cunoștințe, ar putea fi etapele de mai jos, ordinea lor fiind subordonată logicii desfășurării lecției	Activitatea profesorului	Activitatea profesorului	Evaluarea**
C 1 C 2 C 3 (sau alte competențe)	1. Moment organizatoric – rostirea rugăciunii de început; 2. Reactualizarea noțiunilor necesare trecerii la lecția nouă 3. Anunțarea titlului lecției noi: <i>Iosif și frații săi – model de iertare</i> Enunțarea competențelor (facultativ, nu se recomandă în lecțiile de învățare prin descoperire)	Întrebări despre persoanele biblice studiate: Avraam, Isaac, Iacov și motivul propunerii acestor nume. Profesorul notează titlul lecției pe tablă. Povestirea unor momente din viața lui Iosif, relatate în Biblie, însoțite de lectura textelor respective.	(salutul și rostirea rugăciunii) Elevii răspund la întrebări. Elevii notează titlul lecției în caiete. Elevii povestesc viața lui Iosif. Se vizionează fragmente din filmul despre Iosif și frații săi.	(evaluarea atingerii competențelor urmărite, modalitățile de evaluare) Item 1 Item 2 Item 3 etc.

Profesorii debutanți trebuie să realizeze schițe de proiect pentru fiecare lecție predată în primii trei ani de activitate.